

22 JUN 1954

No. 24—VOL.—LII

FRIDAY,
18TH JUNE, 1954

Registered at the G.P.O. as a Newspaper

Price 6d.

INDIAN OPINION

Founded by Mahatma Gandhi in 1903

INDIAN OPINION

FRIDAY, 18TH JUNE, 1954

Dr. Verwoerd And Racialism

IN preaching a sermon to the Press the Minister of Native Affairs, Dr. H. F. Verwoerd, is reported to have said at a Nasionale Party meeting in Johannesburg on, Saturday, June 12.

"In so many sections of the United Party there were things which were the opposite of good race relations while the newspapers concerned pretended to advocate good relations.

"Instead of these newspapers using their influence to foster goodwill among the races, they speak as the agitators wanted them to speak.

"They know that they are busy deliberately damaging relations between White and non-White and they want to kill opposition to it by dragging people, who point it out through the mud.

"All European Parties, also the United Party and the Liberal Party, wanted to improve conditions and prevent strife.

"It is the duty of every newspaper in South Africa to make the Native realise that, whatever policy it advocates the purpose is not to create hostility.

"It is deplorable that there are people and newspapers who do not accept the elementary fact that all Europeans, and Parties want to prevent strife,

"The Government was slowly, piece by piece, completing the jig saw puzzle that would eventually add up to a new South Africa. The Nationalists could see the complete picture, but the United Party could not.

"The United Party wants to do nothing about Colour affairs. The United Party's attitude resembles that of British Colonial Administration in Africa which had resulted in the conditions on the Gold Coast, the Mau Mau and doubt in the Central African Federation."

We wonder what the position of South Africa would be if Dr. Verwoerd were to be given dictatorship. Without it he and the Party he represents have done untold damage to the future of South Africa. In his speech at Potchefstroom on the same night as reported by S.A.P.A., Dr. Verwoerd let the cat out of the bag when he said that "there was a time when the Parties were practically running parallel, but then non-Europeans became sufficiently educated and sufficiently enlightened to become a danger. In many cases they were inspired by European agitators to demand equal political rights.

The Nationalist Party then realised that segregation must be brought about."

It is crystal clear that the policy of Dr. Verwoerd and his Party is to keep the non-European uneducated and unenlightened. If this is the basis of White supremacy in South Africa then woe be to it. The only thing we can say about Dr. Verwoerd and the Nationalist Party is that they are hastening the doom of White civilisation and the White race in South Africa. These are strong words and it pains us to give expression to them but they are true and every thinking European realises that they are true. Our only prayer is that the non-European at least may not under any circumstances lose his head, however much he may be provoked to do so and indeed evidence is not wanting that he is. There are daily occurrences in the streets of not only uneducated and unenlightened but even educated and enlightened non-Europeans being man-handled by the insolent police. An incident happened just the other day when an elderly African woman, among several other Africans, was hustled into the pick-up van because she happened-unknowingly to be passing through a piece of vacant land to go across to the other side without seeing the notice warning trespassers. The land was not private. It belonged to the

Municipality. A passer-by, who was also a non-European, on having protested mildly against this uncalled for attitude of the police was abruptly told by him whether he too wanted to be shoved in the pick-up van. Under Dr. Verwoerd and the Nationalist Party it will be no wonder if soon there is police rule in this country.

It is good for Dr. Verwoerd and the Nationalists to be told, as Mr. Alan Paton, author of 'Cry the Beloved Country' and a leader of the South African Liberal Party, who has just returned from the United States, has just done, that while racialism is taking deep root in South Africa, in America although there is still strong evidence of racialism its protagonists are fighting a losing battle. Racialism in America, he said, is on the way out, in spite of the strong anti-Negro feelings you do find in certain places, notably Chicago and Detroit." But in the eye of Dr. Verwoerd, Mr. Alan Paton is one of the "agitators," Luckily he is not yet named under the Suppression of Communism Act.

Whenever we address God in fervent prayer, we change both soul and body for the better. It could not happen that any man or woman could pray for a single moment without some good result.

—Dr. Alexis Carrell.

The New India Assurance Company Limited

for
FIRE, MARINE, LIFE, ACCIDENT
1919-1950
31 YEARS OF SUSTAINED PROGRESS

The confidence of the discerning Public in the NEW INDIA is amply evidenced by the following records attained in 1949:

	Rs.		Rs.
Fire Premium	1,70,32,179	Life Business in force	
Marine Premium	56,04,844	exceeds	54,34,00,000
Miscellaneous Premium	35,84,968	Assets exceed	15,36,00,000
Life Premium	2,88,79,302	Total claims paid over	17,95,00,000

In the vanguard of Indian Insurance THE NEW INDIA offers matchless Security and Service in all fields of Insurance.

The
New India Assurance Company Limited

Cable & Telegraphic
Address:
"RUSTOMJEE" or
"NIASURANCE"

RUSTOMJEE (PTY.) LTD.
Directors: Sorabjee Rustomjee
Rustom Jalbhoy Rustomjee
Principal Controlling Officers in the Union of South Africa

**EXPERIENCED,
RELIABLE
AGENTS
MAY APPLY**

Phone Nos: 25845, 29807 & 28513.—P.O. Box 1610.
74 Victoria Street, DURBAN, NATAL.

"NEW INDIA IN THE SERVICE OF THE NATION"

Telephone 2335. Telegrams 'BRADFORD'

P.O. Box 110

LUSAKA, NORTHERN RHODESIA

BRADFORD CLOTHING FACTORY

Direct Importers and
Wholesale Merchants

Clothing Manufacturers

Proprietor RAMBHAI D. PATEL

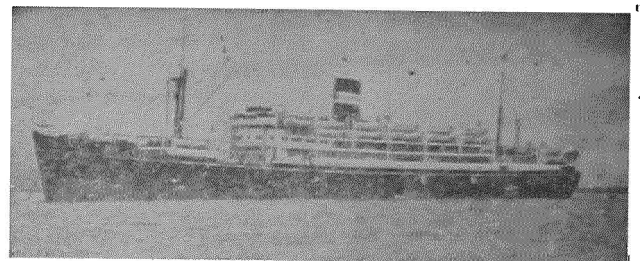
Branch:

CITY STORE

Cairo Road, Lusaka

Always in Stock:

Piece Goods, Hosiery, Cutlery.
Enamelware, Stationery, Drapery,
Crockery, & Wool.

B. i. S. N. Co. Ltd.

S.S. Karanja arriving June 28. Sailing July 3.
for Bombay via Karachi

Passengers must conform with the Cholera Vaccination and Yellow
Fever inoculation requirements and obtain certificates from their
nearest District Surgeon. Inoculation by and certificates from
private Medical Practitioners will not be accepted.

FARES: DURBAN TO BOMBAY

First Class	single	without	food	£75-15-0
Second "	"	"	"	50-13-0
Inter-Class	"	"	"	34-3-0
Unberthed (Deck)		without	food	21-3-0

Muslim Special Food £11-10-0 Ordinary Food £4-17-6
Hindu Special Food £10-3-0 Ordinary Food £4-5-6

Bookings for 1st, 2nd, Inter-Class and Unberthed (Deck) can
be effected by communication with us by telegram or letters.

Under no circumstances will unberthed passengers be
permitted to keep on deck with them more than one bed-
ding roll and one trunk for use during the voyage.

For further particulars apply to—

SHAIK HIMED & SONS (PTY) LTD.

390 PINE STREET, Telephone 20432, DURBAN.

Tel. Add. "KARAMAT."

NOTES AND NEWS

Malan Fails By Nine Votes To Get Majority

Dr. Malan's compromise Voters Act Bill failed by nine votes to pass a third reading of the Joint Session of the Houses of Assembly and the Senate on Monday, June 14. The Voting was 129 votes for and 42 against. In terms of the South Africa Act, the Bill had to receive 138 votes in favour, which is two thirds of the total membership of both Houses. Dr. Malan did not reply to the debate but when moving the third reading he said that there was a tyranny in the United Party which could almost be described as a "reign of terror." He added there were a number of the Opposition who, given a free vote, would vote with the Government.—'Natal Mercury.'

Publisher's Notice

WITH apologies to our readers we regret to have to announce that owing to pressure of work on our small staff in connection with the Golden Jubilee of the Phoenix Settlement and the visit which is to take place on Saturday, June 26, at 2-30 p.m. of His Honour the Administrator, to perform the opening of the school, built at the Settlement in memory of Kasturba, beloved wife of Mahatma Gandhi, we have been obliged to make this a small issue and that there will be no issue next week but instead there will be the Golden Jubilee Number of the Phoenix Settlement which will be sent free only to those subscribers whose subscriptions have been paid up to date. Others can obtain it by kindly sending a Postal Order of 2s. 6d. to 'Indian Opinion,' Private Bag, Phoenix, Natal.

Manager,
'Indian Opinion.'

South African Students

Successes

Information has been received by Mr. A. E. Moosa of the Union Printing Works, Durban, that his brother, Mr. Moosa, third son of Mrs. and the late Mr. E. A. Jeewa, was successful in his final M.B.B.S. examination at the Grant Medical College, Bombay. Dr. Moosa E. Jeewa is expected to return to Durban soon and serve his Internship in one of the local hospitals.

Mahmed, B.Sc. the second son of the late Mr. Jeewa, also was successful in his third year

M.B.B.S. examination at the same college.

Cassim, the fourth son of the late Mr. Jeewa has passed his M. Sc. examination (with specialisation in Parasitology for practising as a Pathologist) at the Aligarh Muslim University, and is now seeking admission for M.B.B.S. in a Medical College in India.

The late Mr. Jeewa's other sons and daughters are also taking keen interest in their studies in India and Pakistan and are fast making headway. Mrs. Jeewa

LIBERAL PERSPECTIVE

ANTI-SEMITISM AND THEN...?

By C. W. M. GELL

ANTI-SEMITISM has been so conspicuously absent from our public life since the war that its recent revival, even in a limited form, is deplorable.

The trouble began on March 25, when Dr. Bernard Friedman, one of the most outspoken of the U.P. Liberals, made a pungent attack on the Resettlement of Natives Bill which he denounced as unjust to African residents of the Western Areas and totalitarian in its usurpation of the powers of local authorities. "To put the Native in his place (i.e. to subordinate and control him) legislation has to be passed to put the European in the same (subordinate) place as the Native."

Mr. de Wet Nel (Nat. M.P. for Wonderboom) replied: "I am no race-hater but if anti-Semitism comes about in South Africa, the speech of the Hon. Member for Hillbrow must be held responsible. He should realise that there were limits to what one was entitled to say and should take care to remain within those limits."

The matter rested there until early in May, when Dr. Friedman criticised Mr. Havenga for deliberately underestimating the probable revenue yield and thus overbudgeting last year. This legitimate argument was met by Mr. Deysel, another Nat. M.P., with the outrageous remark: "It struck me while the Hon. member for Hillbrow was speaking—and I do not want to go too deeply into the language he used and what he is—that bearing in mind his extraction it came as no surprise to me that he regarded everyone as an unmitigated rogue."

In both these cases Dr. Friedman voiced ideas that are in the minds of many non-Nationalists: There was nothing personal or

is to be congratulated on the success of her children in their academic career.

Life And Work Of Subhas Bose

An eleven member committee with Mr. S. K. Patil, President of the Bombay Pradesh Congress Committee, as chairman has been set up to help prepare an illustrated commemorative volume on the life and work of Netaji Subhas Chandra Bose. The volume is expected to be published as "India's tribute to one who sacrificed his all for the motherland" on August 15, 1954—seventh anniversary of India's independence.

sphere of culture. Let us keep them there; and dedicate ourselves to the political, economic and social welfare of South Africa just as men and women—not as units and racial blocs. When 'Die Burger' distinguished between "Nationalist political striving" and "the Afrikaner's national striving," it was trying to claim for the former the sanctity and respect which might be accorded to the latter in some non-political context. The great majority of our mixed population, Black and White, will resist any attempt to promote the sectional interests of any race or "nation" at the expense of the rest. But it will only drag distinctive cultural values into the hurly-burly of the political arena, if they are made the justification for political sectionalism. If the Nats. resent attacks on the Afrikaner's "national" life, they should keep it out of politics.

Further, all those non-Nationalist minorities in our European population—Afrikaner, British, Jew, etc.—who have hitherto been content to watch non-Europeans being despoiled of their rights and freedoms in the cause of "white civilisation," must understand that their own liberties are just as seriously at stake. Afrikaner Nationalism has a mystique of its own which regards criticism as being close to blasphemy and opposition as a species of sacrilege. It is no accident that such selfishly White sectional measures as the Group Areas Act and the Resettlement Bill have been the occasion of attacks not only on Jews, but on Anglicans and Roman Catholics as well.

In all other countries where one race has arrogated to itself a Messianic mission in regard to others the process has begun with attacks on the least popular or most vulnerable groups. In Germany the Jews; in South Africa the non-Whites. But once the process starts, it passes rapidly from intolerance in certain tacitly approved directions to universal intolerance and intimidation. Then no one's liberty is safe, not even that of the herrenvolk themselves. Freedom is ultimately indivisible. When a society begins by denying it to some, it ends by denying it to all—inevitably. Which is what Dr. Friedman was trying to say.

R. VITHAL

Bookkeeper, Writing up Sets of Books, Balance Sheets, Income Tax Returns.

Contact No. 213 Macosa House, Second Floor, 17 Commissioner Street, Ferrisartown, Johannesburg.

In a multi-racial society distinctions belong properly to the

SEEDAT BROS.

LIFE INSURANCE CONSULTANTS PRINCIPAL INDIAN REPRESENTATIVES OF
THE PROVIDENT ASSURANCE CORPORATION OF AFRICA LIMITED.

HEAD OFFICE: 65 PRESIDENT STREET, JOHANNESBURG.

We have pleasure in informing our clients and friends that we are
appointed the Chief Indian Representatives of the Provident
Assurance Corporation of Africa Limited.

The Corporation Transacts All Classes Of Insurance Including
LIFE, FIRE, MARINE, MOTOR CAR, BURGLARY, ETC.

- (1) Life Policies are world wide and free from Restriction as to travel, residence and occupation.
- (2) Life and Endowment Rates are Standard without any Asiatic Loading.
- (3) To protect your Estate at Death, be wise and buy an Estate Duties Protection Policy at Lowest Cost.

Office: 4, Hoosen's Building, 116 Queen Street, Durban.

Telephone: Office 21773, Residence 22679.

FOR
RUBBER STAMPS
AND
PRINTING
CONTACT
**STANDARD
PRINTING PRESS**

GENERAL PRINTERS
AND
RUBBER STAMP MAKERS

73 BEATRICE STREET, — DURBAN.

PHONE 61006. TELEGRAPHIC ADDRESS
P.O. BOX 2782. "QUICKPRINT"

ESTABLISHED 1927.

DHIRUBHAI P. NAIK

Travel, Insurance & General Agent

Book with us for your travelling by Air, Sea or Land either to India
or to any part of the world.

All types of Insurance—Life, Fire, Burglary, Riot, Storm, Accident,
Plate Glass, etc.

Consult Us Free of Charge For Your Income Tax, Persona Tax,
Writing Of Your Books, Trade Licences, Revenue Clearance Certificate,
Passports And Immigration Matters.

Representative: National Mutual Life Asso. Of Australasia,
Yorkshire Insurance Co. Ltd.

Telephone: 33-9033. 29e Commissioner Street,
JOHANNESBURG.

Phone
Day 24169

Phone
Night 833459

L. RAJKOOMAR (PTY.) LTD.

14, CROSS STREET, DURBAN.

Funeral Directors and Manufactures of all classes of
Coffins and Wreaths

Contractors to the INTERNATIONAL FUNERAL
INSURANCE COMPANY, LIMITED.

Reg. Office: 39 CROSS STREET, DURBAN

Country Orders for Coffins and Wreaths
accepted by phone and despatched by rail
at the shortest notice.

AFRICAN VIEWPOINT

FUTURE OF AFRICAN COLLEGES

By JORDAN K. NGUBANE

FROM recent speeches by the Minister of Native Affairs in Parliament it is clear that the Government does not want to waste much time before it removes missionary influences by the roots in the sphere of African education. The Minister has made it plain that in the future African Colleges will very largely be controlled by non missionary hands. Either they will be controlled largely by the Africans themselves or they will be converted into Government institutions. This raises a challenge which the Africans, as the threatened community, must make up their minds to accept. It is a challenge which the white missionary must also accept because it attacks, right at the roots, the work he has given his life to do.

I want to make it clear in all these discussions that I do not think the white missionaries in this country are all paragons of Christian virtue. There are some of them whose services we can very well dispense with. Fortunately for us and the name of the missionaries as a group, these are in the minority and we should not allow ourselves as a community to be swayed by the popular fashion of maligning the missionary, into not seeing who our real enemies are and who our friends.

In the controversy over African education the apartheiders are our avowed enemies. They tamper with our education for sinister political ends. I have heard otherwise intelligent people saying that we should not worry too much because for the present African education will remain what we have known it to be for some time. Quite frankly this sounds stupid to me. If I shall be killed to-morrow, it is no consolation to know that I am still alive to-day.

Because apartheid seeks ultimately to destroy the African people, we must start now preparing our defences in depth. On the political front our leaders have gone quite a long way to ensure the defeat of apartheid when the time is opportune. On the educational side very little has been done. Our trouble is, we—the Africans and the missionaries—are a divided army. The ordinary African judges the white missionary against his record of behaviour in the past, when he bore himself in a manner sug-

gesting that he was also, like the Malans and the Verwoerds of the past, conscious of his racial superiority.

We must face this painful fact in the face and realise that the envoys of Christ sinned very badly against the African in this regard. The belated appointment of African bishops to the apartheid dioceses of Leribe and Umzimkulu are no real atonement for these wrong. Very much more will have to be done, quickly and on a scale to convince very many Africans that the white Christians have seen the error of their ways and have returned to Christ's teachings in their attitude to the race question.

But while the white missionaries are repenting of their own brand of the sin of racial arrogance, they and ourselves must waste no time laying down the foundations for our defences against apartheid in the field of education.

As the Government has indicated, the intention now is to take over African colleges because, among other things, they do not lay the requisite emphasis on the teaching of Afrikaans to the African. The political intention behind this is explicit.

Some of the colleges will become State schools while others will, if the Africans so desire, be controlled by the community. From this it is clear that there will be little room for the white missionary. But as a controlling authority, the African will be free to choose the people with whom he shall work to administer his colleges. To me, we shall be very wise as a community if we find in the administration of these establishments a new basis for a new form of Christian co-operation between the African and the missionary.

In asking the missionary to have a hand in helping us run these institutions we shall not only be showing our appreciation of the good missionaries have already done, we shall be giving them the opportunity to show the world the extent to which they are prepared to tread the thorny path by the side of the African.

The examples of Ohlange and Adams point the way along which we should travel when the time comes for us to take over the administration of African colleges. I am particularly impressed with the arrangement at Adams. That institution is something very

much like a public company. Those who like to support its policies buy shares in Adams Incorporated. This makes them the real owners of a college. They determine its policy, vote for its board of governors and in every way behave as owners of a college would. There is no colour bar there. The European who would like to buy shares in Adams Incorporated is free to do so. So is the Indian and, of course, the African.

The men who laid down the foundations for this arrangement must have had a singular insight. Unless the Government's intentions are grossly malicious, Verwoerd cannot come to Adams College and say it should close down simply because the people who support it belong to all races.

Against this background, let us, who are threatened, see if the Adams arrangement does not form a new and valuable basis to perpetuate the connection between the African and the missionary. Let us, the Africans and the missionaries, see if we cannot extend the Adams pattern to the other missionary colleges. That will be the first line of defence.

But merely changing the ownership of these colleges will not be enough. We must start searching for ways by which we can, at some time in the not distant future, co-ordinate the activities as well as the administration of these establishments—as much for reasons of economy as for presenting a united front in the defence of the Christian influence in African education.

The new barbarism called apartheid is definitely anti-Christian. We saw how its counterpart in Germany challenged the

values we hold precious in the Christian tradition and, inevitably brought Germany and a very large part of the world to ruin. A similar process is already afoot in South Africa.

In the face of the dangers we must, by voluntary action, set up a body to co-ordinate the policies and the administration of the various colleges now in the hands of the missionaries. In the final reckoning the important thing is not which Christian sect builds or runs this or that institution; it is the extension of the Kingdom of Christ through co-ordinated efforts, let us think along the lines of setting up one supreme controlling body.

It does seem to me it is time the Christian Council of South Africa itself rose to the challenge to African education and began thinking along lines which might help build more and enduring bridges between the missionary and the African—for, the new paganism called apartheid has set itself the goal of destroying most of the old bridges, simply because most of the missionaries speak English!

Cuticura
SOAP

Every wash a luxury skin treatment!

Baby simply loves the caressing softness of its silky and fragrant lather. It is so soothing and cooling to hot, smarting skin. After the bath a dusting with exquisitely perfumed Cuticura Talcum Powder will ensure baby's comfort.

FOR SENSITIVE SKINS

FASTEST TO THE East
IN CONSTELLATION COMFORT

2
TWO AND
STANDARD
SERVICES
EVERY WEEK

FROM
NAIROBI
TO KARACHI OR BOMBAY

AIR-INDIA
International

with quick connections for
CEYLON HONGKONG JAPAN

South African Representative: 95 Salisbury House
Smith Street, DURBAN P.O. Box 1955.

Polishing with **SUNBEAM** is so easy!

Sunbeam... a boon to all housewives... makes it so easy to keep the floors and furniture bright and attractive!

Effortlessly a little Sunbeam is spread over a large area to give that pleasing shine which lasts for days and days.

Sunbeam makes your home look clean and inviting!

**FOR BRIGHTER FLOORS
AND LIGHTER WORK**

Always ask for

SUNBEAM POLISH

*Shines...
and shines...
...and shines*

'DETTOL'

THE MODERN ANTISEPTIC

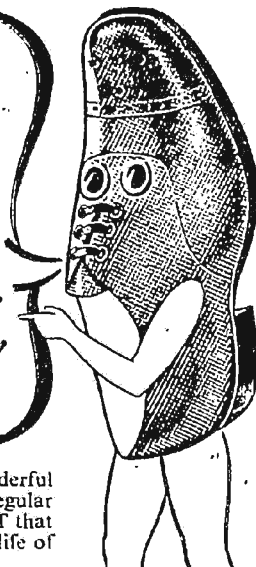
The ideal gargle for
mouth
and
throat
hygiene

PLEASANT SMELL
DEODORANT
GENTLE
NON-POISONOUS.

RECKITT & COLMAN (AFRICA) LTD., P.O. BOX 1077, CAPE TOWN.

"Everyone says how smart I look now I use Nugget every day."

Yes, NUGGET is a wonderful preservative. It's the regular DAILY use of NUGGET that really p-r-o-l-o-n-g-s the life of your shoes.

"Thanks to me - It's the DAILY dose that does it!"

There's a Nugget Shade for every shoe that's made!

BONES WANTED

We Pay
£7 PER TON
F.O.R. your
Station or Siding

BAGS RETURNED RAILAGE PAID

For Full Particulars write to:

THE
BULL BRAND FERTILIZERS LTD.

SARNIA,

NATAL.

M. J. PATEL

INTERNATIONAL SPORTS COMPANY
Importers & Exporters & General
Commission Agents

10 Peking Road, Kowloon, HONG KONG.

**Special attention is paid
to indent orders**

Write To Us For Further Particulars.

LIFE INSURANCE

Are you adequately insured?

Have you provided for your dependants?

Prepare for the future

Life Insurance gives peace of mind for the unknown future.

Insure with 'THE OLD MUTUAL' your friend for Life—
The S.A. Mutual Life Assurance Society, which has
best Bonus record in the WORLD.

Representative:—

DAYABHAI PATEL

P.O. Box 1760,
JOHANNESBURG.

Phones:— } Business 33-0711
 } Residence 33-5961

Tel. Add: "Charotar" Telephone: 33-9885.

MANCHESTER TRADING

—GO. LTD.—

ESTABLISHED 1923

Wholesale Soft & Fancy Goods Merchants

—&—

Direct Importers.

**47, Commissioner Street,
JOHANNESBURG.**

Cable & Tel. Add.: "HARGVAN".

Phone 29388

P. HARGOVAN & CO.

(PTY.) LTD.

**WHOLESALE MERCHANTS
AND IMPORTERS.**

P. O. BOX 1250.

1557 Warwick Avenue

DURBAN.

Phone 53.

Telegrams 'SOLANKI.'

P.O. Box 208.

Solanki & Co. Ltd.

Merchant & Direct Importers

**Extensive range always carried in
the following:**

Silks, Drapery, Toilets, Per-
fumes, Curios, Fashion Goods
and Jewellery, Wide Range of
Indian, Persian and Chinese
Carpets.

Stockists of well-known branded
Watches.

COPPERBELT PIONEER STORE

**Where Quality and Service
are Paramount.**

Luanshya,

Northern Rhodesia.

SHINGADIA BROTHERS

WHOLESALE AND RETAIL MERCHANTS

Drapery, Outfitting, Fancy Goods,
Curios Etc. Etc.

P.O. Box III. UMTALI, S. Rhodesia.

Tel: "Prem silk" or "Shingadia." Phone: 2523.

PREMIER WHOLESALERS

(Members of the Mashonaland Wholesalers Association)

Everything for the African Trade. Prints, Khaki,
Calicos, Blankets, Shoes & Fancy Goods.

P.O. Box 319.

Phone: 2523/Extn I.

UMTALI, S. Rhodesia

RHOD-INDIA LIMITED

Exporters, Importers & Manufacturers Representatives

Piece Goods, Hosiery, Jute Goods.

Enquiries Solicited. Prompt Attention.

"Aryan Mahal" 6th Floor,

Plot 43, "C" Road,

Churchgate Reclamation,

Cables "Indorhod."

BOMBAY, INDIA.

Phones: 29121/3 (Switchboard)
24179 (Manager)

Cables & Tel. Add:
"PROSPERITY" (All Branches)

P.O. Box 2197

(Established 1927)

Premier Produce Co. (Pty) Ltd.

General Wholesale Merchants
EXPORTERS AND IMPORTERS

Buyers and large Stockists of all kinds of Indian and European Groceries, Provisions, Soaps, Oils, Grains, Beans, Peas, Kaffircorn, Malt, Maize, Maize Products, Wheat, Wheaten Products, Crockery, Hardware and also Coal of all types.

All enquiries for Export and Import
to the Head-Office.

Head-Office: "PREMIER HOUSE"
364 Pine Street, Durban.

also at

JOHANNESBURG

Phones: 34-3554/5
P.O. Box 200, Fordsburg,
82, Crown Road,
Fordsburg, Johannesburg.

BENONI

Benoni Coal Site
Phone 54-1813,
Rangeview Coal Sites—54-2205
P.O. Box 392, Benoni.

Proprietors:

C. L. Patel, D. K. Patel
V. B. Patel, H. J. Patel
E. C. Patel

The Star Clothing Factory

Wholesale Merchants

CLOTHING MANUFACTURERS

P.O. Box 237. Phone 514.

Jameson Road, Livingstone,
NORTHERN RHODESIA.

Our S.A. Representative:

H. L. Hompes & Co.,
(Pty.) Ltd.

Durban, P.O. Box 1301.
Johannesburg, P.O. Box 3480.
Capetown, P.O. Box 824.

—ATTRACTIVE— SAREE MATERIALS

Self Striped Georgette Crepes 45"
Green, White, Pink, Sky, Lemon
4/11 yd.

Self Check Fancy Voiles with Block
Designs 45" 4/11 yd.

Fancy USA Floral Voiles 38" 4/11 yd.

Two Tone and Rainbow Georgettes 45"
All Shades 4/11 yd.

Floral Bembergs 45" Red, Gold,
Green and Blue Designs 4/6 yd.

Bordered Georgette 45"
All Shades 3/11 yd.

Coloured Georgettes 45"
All Shades 3/11 yd.

Spotted Georgettes 45" Latest 4/6 yd.

Embossed Georgettes 45"
Basket Design 6/11 yd.

Georgette Jari Work Sarees
£4-10-0 each

Georgette Sarees Cotton Embroidery
£3/15/0 each

Benares and Tinsel Jari Borders
Big Range In Stock

BLOUSES

Chinese Embroidered Satin and
Georgette Blouses and Latest
Skippers 8/11 each.

CHAMPALS!

Plastic Fancy Tops with Heel
Size 5 to 7 18/6 pair
Also Leather 8/6 & 10/6 pair

Write For Samples:

JAYBEE SILK HOUSE

39 MARKET STREET, JOHANNESBURG.

NEW TYPEWRITERS

POPULAR MAKES

Remington, Smith-Corona, Olivetti,
Hermes, R. C. Allen.

PORTABLE & STANDARD MODELS
AVAILABLE AT:

NATIONAL OFFICE SUPPLIES
(PTY. LTD.)

(Directors: N. V. MEHTA, J. P. GOKOOL, K. V. MEHTA)

LEGAL & COMMERCIAL STATIONERS

OFFICE EQUIPMENT SPECIALISTS

76 Victoria Street, Durban.

PHONES 22622
" 63535

P. O. BOX 1327
Tel. Add. NOSLIMITED.

For Quality Printing Consult:—

UNIVERSAL PRINTING WORKS

Commercial Printers & Calendar Specialists

9 Bond Street, Durban, Phone 25295.

પુસ્તક પર મુ—અંક ૨૪
તા. ૧૮ જુન, ૧૯૫૪.
કુટક નકલ પેની ૬.
૩૨ શુક્રવારે બહાર પડે છે.

ઇન્ડિઅન ઓપિનિઅન

મહાત્મા ગાંધીજીના હસ્તે સને ૧૯૦૩માં સ્થપાયું.

ચારિત્રની શુદ્ધિ

(રાજનૃપ: 'રામકૃષ્ણ ઉપનિષદ'માંથી)

હું જે આપણને સ્વતંત્રતા મળી ગઈ છે. આપણો દેશ સ્વતંત્ર-પ્રજનસત્તાક અને ગયો છે. દુનિયામાં આપણા દેશનું માન છે. બીજા દેશના લોકો આપણા નેતાઓ તરફ આદર આવ રાખે છે. આ અધુરું હોવા છતાં, આપણે ઈન અને એ છીએ, જળ કરવામાં પણ પાછળ પડતા નથી.

આપણે જુદા અને ચોરીના વર્ત્તાવથી જ જીવી શકીએ, એમ આપણે કેમ સમજતા હોઈશું? એકું આનારાઓના જેવા આપણો વહેવાર કેમ રહે છે? ભારત માતાના ગૌરવને બલીને આપણે પોતાની જાતને નીચી કેમ પડવા દેતા હોઈશું? આવા આવા વિચારથી વૃષ્ટા લોકો દુઃખી થાય છે.

એવા લોકોને માટે ઘણાં વરસ પહેલાં શ્રીરામકૃષ્ણે કહેલી વાત ફરીથી કહેવા જેવી છે.

“એક દિવસ જંગલમાં ચરતાં બકરા-બકરીઓ પર એક પુરા દિવસવાળી વાઘણે હુમલો કર્યો, બકરીઓ પર તેણે એટલા બધા જોરથી હલ્લો કર્યો કે તેના પેટમાંથી બચ્ચાનો જન્મ થઈ ગયો અને વાઘણ તેની પીડાથી મરી ગઈ. બચ્ચું જીવતું રહ્યું અને બકરીઓના બચ્ચાં ઓતી સાથે મોટું થવા લાગ્યું. ઘાંસ પાન વગેરે ખાવાથી તેનો સ્વભાવ પણ બકરીઓના જેવો જ થઈ ગયો. તેને પોતાના સ્વાભાવિક ગુણનો અનુભવ બિલકુલ ન થયો.

“કેટલાંક વરસ પછી એજ બકરાઓના ટોળાં પર કોઈ બીજા વાઘે હુમલો કર્યો. અને બકરીઓની સાથે પેલો ‘બકરી-વાઘ’ પણ મામલા લાગ્યો. બકરીઓની વચ્ચે પોતાના જેવા જ વાઘને જોઈને હુમલો કરનાર વાઘને ભારે નવદુઃખ લાગી. તેની પાછળ જઈને તેણે તેને ઠેકાણી જવાનો પ્રયત્ન કર્યો. ‘બકરી-વાઘ’ બકરીઓની જેમ જ ‘ભે’ ‘એ’ કરવા લાગ્યો. મોટા વાઘ તેને બળબરીથી એક તળાવ પાસે લઈ ગયો અને પોતાનું તથા તેનું પ્રતિબિંબ બતાવતો સમજાવવા લાગ્યો, ‘જો, આપણે બંને એક જ જાતના છીએ. તું આટલો કાચર બનીને બકરીઓની પેઠે કેમ ભાગે છે? ડર નહીં, હવે આ માંસ ખા.’ પેલા બચ્ચાને પહેલાં તે માંસ ભાવ્યું પણ નહીં, પરંતુ થોડી જ વારમાં તેને તેનો સ્વાદ લાગ્યો. સ્વાભાવિક રૂચિથી તેણે વધારે માંસ માગ્યું. અસ, ત્યારથી વાઘના બધા ગુણ તેનીમાં આવવા લાગ્યા.

“મોટા વાઘે પછી તેને કહ્યું ‘તું કાણ છે તે હવે તને જણાવ્યું. આથી હવે બકરાઓની વચ્ચે તારું કશું કામ નથી. મારી સાથે ચાલ.’”

આપણે પણ આપણી વરસોની ઠાસ વૃત્તિ છોડી દઈએ. આપણી ચોખ્ખતા સમજાએ. મરીખીમાં દુઃખ ન માનીએ. દુરુષોથી જ મણસ નીચ અને છે. મરીખીમાં કશું શરમાવાનું નથી હોતું. મરીખીમાં પણ આપણે આપણા ચારિત્રને પવિત્ર રાખીએ. છળકપટની પાસે બિલકુલ ન જઈએ. ભારત માતાના ગૌરવની સારી પેઠે રક્ષા કરતા રહીએ.

જે વ્યક્તિ સમાજ પાસેથી જેટલું છે એટલું જો પાછું આપી દે તે એ એક સાધારણ સંસ્કારી માનવી છે.

જે વ્યક્તિ સમાજ પાસેથી જેટલું છે એનાથી બમણું પાછું આપી દે તે એ એક વધારે સંસ્કારી માનવી છે.

અને જે વ્યક્તિ પોતાનું સમગ્ર જીવન સમાજની સેવામાં અર્પણ કરી દે અને બદલામાં સમાજ પાસેથી કંઈ લેવાની અપેક્ષા ન રાખે, એ એક અસાધારણ સંસ્કારી માનવી છે.

પણ આજનો સંસ્કારી માનવી તે સમાજ પાસેથી જુદા ચલાવીને સર્વ મેળવવાનો પ્રયત્ન કર્યો કરે છે, આપવાની બાબતમાં કદી બૂઝથી પણ વિચાર કરતો નથી.

અર્નાલ્ડ શો.

Phone 22905

Tel. ADD. : "GANDABHAI"

The Home Of
INDIAN SWEETMEATS.

G. C. Kapitan & Son

Vegetarian Restaurant

Upcountry customers are requested to send their cheques with their orders.

Write For Price List.

સ્વાદિષ્ટ મીઠાઈનું બાણીનું મથક

બહારખામતા ગ્રાહકોએ ઓરડર સાથે ચેક મોકલવા મહેરબાની કરવી.

પ્રાઇસ લીસ્ટ મંગાવો

**154 GREY STREET,
DURBAN.**

PHONE

33-2651

MASTER BROS.

(PTY) LTD.

MANUFACTURERS OF LADIES' & GIRLS' STRAW & FELT HATS
WHOLESALE MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS

HOUSE FOR KEEN CASH PRICES
33 West Street, JOHANNESBURG.

માસ્ટર બ્રધર્સ (પ્રો.) લીમીટેડ

હોલરોલ સ્ટ્રાવ-નટ્સ એન્ડ ફેલ્ટ હેટ ઇમ્પોર્ટર્સ

રેડમી તેમજ સુતરાઈ કાપડ, તુલન રગ્સ, બ્લાન્કેટ્સ—બધી બાબતો માટે
બત્ત નતનો માલ. તેમજ ફેબ્રીકીન ન્યોરનેટ સાડીઓ
બીજા માટે હમારે ભાં પ્રથમ તપાસ કરવા ભલામણ છે.

33 વેસ્ટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.

ફોન : 33-2651

ધીરુભાઈ પી. નાયક

મુસાફરી. વીમાનાં અને જનરલ એજન્ટ

હિંદુસ્તાન અગર દુનીયાના કોઈ પણ ભાગની હવાઈ ઈરિયાઈ અગર જ્મીન
માર્ગે મુસાફરી કરવા પરે બેઠા અમારી મારફતે હુઈન કરો.

ઈંગ્લી, આગ, ચોરી, દુલ્લહ, અફ્રીઆત, રોટગ્વાસ, વિગેરેના વીમા અમે
હતરાવી આપીએ છીએ.

ઈન્કમટેક્સ, પરસનલ ટેક્સ, ડિસાબના ચોપડા લખાવવા રેવન્યુ ઈક્વીયરન્ટ્સ
સર્ટીફિકેટ કે વેપારના હાયસેન્સો પાસપોર્ટ તેમજ ઈમીગ્રેશનને લગતી
બાબતોમાં કોઈ પણ ફી લીધા વિના અમે ગફત સલાહ આપીએ છીએ.

નેશનલ મ્યુચ્યુઅલ લાઈફ એસોસીએશન ઓફ ઓરફ લીયા, રોઈશાયર
ઈનશ્યુરન્સ કંપની લીમીટેડના પ્રતિનિધિ.

Phone : 33-9033. 29e Commissioner Street,
JOHANNESBURG.

ધી ન્યુ દિલ ખુશ-સ્વીટ માર્ટ

એજન્ટ: મણીભાઈ બાણીભાઈ મહીચોરવાળાં.

દરેક ભતની મીઠાઈઓ, ચોખ્ખા ધીની તેમજ મેંઠા ચેવા,
મસાલાથી અને બનાવીએ છીએ.

અમારું વખણાએલું સુરતી ભુજું ચેવ, મમરા, જાંડીઆ, બજઆ,
પાતરા વિગેરે દરેકજા તાબા બનાવીએ છીએ.

પાર્ટી બીજા માટે મોટા પ્રમાણમાં મીઠાઈ ઓર્ડર પ્રમાણે ટુક
વખતમાં બનાવી આપીશું.

PHONE 33-6575. P. O. BOX 3680.

THE NEW DIL-KHUSH SWEET MART,
34 President St., Corner Diagonal Street.
JOHANNESBURG.

તાજુ ઉમદા ફ્રુટ

ડરબનનું આફુ ૧/૬ રતલ; મોટી કલીનું લસણુ ૧/૬ રતલ; જોળ બાસ
કોટ ૧૦/૬ ડઝન; લાંબી અને રકવેર બાસકોટો ૧૬/૦ ડઝન; કપુરી તથા
સેવલી પાન શી. ૫ રતલ; પોરટેજ અલમ.....બનાના, કાચા બનાના,
પોપો, પાઇનાપલ, નાનીસ અને મેન્ડરીન રોબના બબર ભાવથી મળશે.
દેશી શાકભાજીમાં સુરતી સફેદ પાપડી, કાળી પાપડી, તુવેર સોંગ, વેગણ,
શેકટાની શોંગ, દૂધી અને લીલાં મરચાં મળશે. શી. ૭-૬ થી શી. ૧૦ તું
પારસલ બનાવી પોસ્ટથી મોકલીએ છીએ. સુરણુ, આંખા હળદ તથા
લીલી હળદની મોસમ ચાલુ યદ છે. કાચી કેરી પણ હવે મળશે.

A. KADER & Co., (PTY) LTD.
WHOLESALE FRUIT MERCHANTS
P. O. Box 251. DURBAN.

NATHOO TABHA

TIMBER & HARDWARE MERCHANT
& DIRECT IMPORTER

Door, Windows, Corrugated Iron, Cement,
Monarch, Iron Duke, Buffalo, and Elephant
brands paint or any other building material
at reasonable price.

Established 1907, **NATHOO TABHA,**
107 Queen Street, Phone 24647.
Telegraph "Mani," **DURBAN.**

ફરનીયર! ફરનીયર!! ફરનીયર!!!

બેડરૂમ સુટ, ડાઈનીંગરૂમ સુટ, વેઈટિંગ, ઈરેસીબ એસ્ટ,
સાઈકલ મોડર્ન ઓફીસ ડેસ્ટ, બુક કેસ, ટેબલ, તાલુ કીકાચત
ભાવે ખરીદી શકશો. બંને પધારી લાલ હેવા ચુકશો નહિ.

—બોક્સ, ટેબલ અને ફીચન ડેરેસર—

જે હમારી ઈમ્પોર્ટ નીચે તઈયાર યાય છે. તેનો સ્ટોક હમેશા તઈ-
યાર રહે છે. માન રોકડા ભાવેના પ્રાઈસ લીસ્ટ મંગાવો અને વેપાર
આગલ બધારો.

L. MISTRY
51 BREE STREET, BURGERSDORP, J'BURG.
PHONE 33-4691. BOX 2526.

“ઇન્ડિયન ઓપિનિયન”

શુક્રવાર તા. ૧૮ જુન, ૧૯૫૪.

વર્ણભેદ ઉપર ડો. ફરુખ્ઝ

અખબારને ઉપદેશ આપતાં નેટીવ એક્સના પ્રધાન ડો. એચ. એફ. ફરુખ્ઝે શનીવાર જીન તા. ૧૨મીના નોંદાનીસખર્ગમાં મળેલી નેશનલીસ્ટ પાર્ટીની મીટીંગમાં જણાવ્યું હતું કે:

“યુનાઈટેડ પાર્ટીના અખબારો ન્યારે એક તરફથી જુદી જુદી નીતી એ વચ્ચે સારા સંબંધ સ્થાપવાની માત્રા કરે છે ત્યારે જીજી તરફથી જેમું તેઓ પ્રતિનિધિત્વ ધરાવે છે તે વર્ગોમાં એથી ઉલટીજી સ્થિતિ વર્તી રહેતી નેવામાં આવે છે. આ અખબારો સારી લાજણી પોપવાનું ઉત્તેજન આપવાને બદલે વળવળીયા એ તેઓની પાસે જોવાય છે તેમ જોતી રહ્યાં છે. તેઓ નહુ છે કે ગોરા અને ખીન-ગોરાઓ વચ્ચે તેઓ અખી કરીને સંબંધ બગાડી રહ્યાં છે અને તેઓ તેનો વિરોધ કરે છે અને તેઓની ભૂત ખતાવવા જાય છે તેઓ ને તેઓ કાદવમાં રંગાવે છે.”

દક્ષિણ આફ્રીકામાં પ્રત્યેક અખબાર ની ફરજ નેટીવને એ સમનવવાની છે કે, સઘળી યુરોપીયન પાર્ટીઓ અને યુનાઈટેડ પાર્ટી અને લીબરલ પાર્ટી પણ સ્થિતિ સુધારવા અને અરથો યતો અટકાવવા માગે છે.

દક્ષિણ આફ્રીકામાં પ્રત્યેક અખબાર ની નેટીવને એ સમનવવાની ફરજ છે કે તે ને કંઈ પણ નીતીની દિમાચત કરવું હોય તેની પાછળનો હાલ અરથો દેખા નહિ ફરવાનો જ છે.

એ શોચનીય છે કે કેટલાક લોકો તેમજ અખબારો એવાં છે કે તેઓ એ પ્રાયમીક વસ્તુ સમજતા નથી કે સઘળી યુરોપીયન પાર્ટીઓ અને યુરોપીયન લોકો અરથો યતે. અટકાવવા માગે છે.

સરકાર ધીમે ધીમે અને હકકે હકકે આ મોટી શુચનો ઉકલ લાવી રહી છે અને પરિશિષ્ટે નવું દક્ષિણ આફ્રીકા ઉપસ્થિત થશે.

નેશનલીસ્ટોને એ ચિત્રની યુદ્ધ ઝાંખી યઈ રહી છે પરંતુ યુનાઈટેડ પાર્ટી એ નેક શક્તી નથી. યુનાઈટેડ પાર્ટી વહુના સવાલને વિષે દશું કરના માગવી નથી. તેની વલણ આફ્રીકામાં ધીરીશ સંસ્થાનિક વાંદવટ ના નેત્રી છે કે નેને પરિશિષ્ટે ગોલ્ડ કોલ્ટ માં બની રહું છે તેના તેમજ માક સાઉના નેવા અને સેન્ટ્રલ આફ્રીકાના ફેરંથન પ્રત્યે વહેરના બનાવો લખા યયા છે.”

અમને વિચાર આવે છે કે ડો. ફરુખ્ઝના હાથમાં જે સરમુખત્તારી આવે તો દક્ષિણ આફ્રીકાની શું સ્થિતિ યાય. તેના વિના પણ તેમણે તેમજ ને પાર્ટીનું તેઓ પ્રતિનિધિત્વ ધરાવી રહ્યા છે તેણે દક્ષિણ આફ્રીકા ના ભવિષ્યને એસુમાર નુકસાન પહેં-ચાડ્યું છે.

પોએસ્ટલમાં એજ રાતે માણ્ય કરતાં એજ દહીને તેમણે પોતાની બાજી સુદ્ધી પાડી દીધી હતી કે, “એક વખત એવો હતો કે ન્યારે બન્ને પાર્ટીઓની નીતી સમાન હતી પરંતુ તેનાથી ખીન-ગોરાઓમાં જ્ઞાન અને સગળ શક્તિ આવ્યાં અને તેઓ જોખમરૂપ બન્યા. ઘણા દાખલાઓ માં યુરોપીયન વળવળીયાઓએ તેઓ ને સમાન સંસ્કૃતિય હકોની માગણી કરવાને ઉરકેયા ત્યારે જ નેશનલીસ્ટ પાર્ટીને સમજ પડી કે સેકેગેશનની નીતી સ્પષ્ટાવીજી જોઈએ.”

એ તદન સ્પષ્ટ છે કે ડો. ફરુખ્ઝ અને તેમની નેશનલીસ્ટ પાર્ટીની નીતી ખીન ગોરાઓને અશિક્ષિત અને અધકારમાં રાખવાની છે. દક્ષિણ આફ્રીકામાં ગોરાનું સર્વોપરિપણું ટકાવી રાખવાનું એજ ધોરણ હોય તો આ દેશની કુદર્શ બેટી છે. ડો. ફરુખ્ઝ અને નેશનલીસ્ટ પાર્ટીને વિષે અમે એટલું જ કહી શકીએ છીએ કે તેઓ દક્ષિણ આફ્રીકામાં ગોરા સુધારોનો તેમજ ગોરી પ્રજાનો નાશ કરવા બેટી છે. આ સખત શબ્દો છે અને તે ઉચ્ચારતાં અમને ખેદ યાય છે, પરંતુ તે ખરા છે અને સઘળા વિચારશીલ યુરોપીયનો એ સમજે છે. અમે માત્ર એટલીજ પ્રાર્થના કરીએ છીએ કે ખીન-ગોરાઓ અમે તેટલી ઉસ્કેરણી યવા છતાં-અને અંક રહી છે તેના અનેક સખળ પુરાવાઓ છે-કાષ્ટ પણ સંજોગમાં પોતાનું સમતોલ પણું ગુમાવી નહિ બેસે. તુમખાખી પોલીસો તરફથી માત્ર અશિક્ષિત અને અધકારમાં પડેલાજ નહિ પરંતુ સુશિક્ષિત અને સમજી નેટીવોનાપર પણ પ્રકારો યતા હોવાના બનાવો રસ્તાઓ પર રોજે રોજ બન્યા કરે છે. એક બનાવ હમણાજ થોડા દિવસપર બની ગયો ન્યારે ખાનગી વ્યક્તિની નહિ પરંતુ ડરંથન મ્યુનીસીપાલીટીની બંમીન, જેનાપરથી પસાર નહિ યવા ની નુકાએલી નોટીસ ચરતચુકથી વાંચવામાં નહિ આવતાં, તેનાપર હજી તો પત્ર સુકતાંજ એક મોટી ઉમરની

નેટીવ સ્ત્રીને ખીજી કેટલાક નેટીવોની સાથે પીકઅપ વેનમાં હડસેલી દેવામાં આવી હતી. ખીજી એક ખીન-ગોરા એ આ જીકમ યતો જોતાં નમ્રપણે વિરોધ કર્યો અને પોલીસને તેમ નહિ કરવા સમનવવા ગયો એટલે તેને પણ તેમાં ધકેલી દેવાની ધમકી આપવામાં આવી. ડો. ફરુખ્ઝ અને નેશનલીસ્ટ પાર્ટીના તંત્ર નીચે નહકના ભવિષ્ય માં આ દેશમાં પોલીસને વર્તે તો કથી નવાઈ નહિ ગણાય.

દક્ષિણ આફ્રીકામાં ન્યારે વર્ણભેદ હડાં મૂળ ઘાલી રહેલ છે ત્યારે ‘કાષ્ટ ધ ખીલવડ કન્ડ્રી’ના લેખક અને લીબરલ પાર્ટીના એક નેતા મી. એલન પેટન જેઓ હમણાજ યુનાઈટેડ

સ્ટેટસથી પાછા ફર્યા છે તેઓ શું કહે છે એ ડો. ફરુખ્ઝ તેમજ નેશનલીસ્ટો એ સાંભળવા જેવું છે. તેઓ કહે છે કે “એ દેશમાં હજી વર્ણભેદ વર્તેતો હોવાના સખળ પુરાવા છે છતાં તેની પક્ષકારો બાજી ગુમાવતા જાય છે. ચિકાગો અને ડીટ્રોય જેવા અસુક બાગોમાં નીચો સામેનો સખત વિરોધ જોવામાં આવે છે પરંતુ એકંદરે અમેરીકામાંથી વર્ણભેદ નાહુદ યવાં કાગ્યો છે.” પરંતુ ડો. ફરુખ્ઝની નબરમાં મી. એલન પેટન પણ એક “વળવળીયા”જ અણાય. સપ્રેશન ઝાક કેમ્યુનીઝમ એક્ટની કચ્ચે હજી તેમનું નામ કાળી ટીપમાં નોંધાયું નથી એટલા તેઓ નશીબદાર છે.

વાચકોને વિનંતિ

પુન્ય ફરુખ્ઝ ગાંધીના સ્મારક તરીકે ડીનીકસ સંસ્થામાં સ્કુલ બંધવાને ટ્રાંસવાલના બાઇઓ તરફથી પાઉડ ૪૦૦૦નો શુભો યથો હતો તે સ્કુલ, તેટલીજ રકમ નાટાલ પ્રાંતિક સરકાર તરફથી અપાયથી હવે બંધાઈ ચુકી છે. સેપ્ટીક ટેંકના બનવડો, શિક્ષકો ને માટે રહેવાનાં મકાનો વિગેરે હજી બંધવાનાં બાકી છે. મૂળ મકાન તખાર યઈ ગયું છે અને તેમાં ૨૮૦ છોકરાંઓને પ્રાયમીક શિક્ષણ આપવામાં આવી રહું છે. આ મકાનનું ઉદ્ધાટન નાટાલના એડમીનીસ્ટ્રેટર મી. ડી. જી. શેપ્સટન તરફથી શનીવાર જીન તા. ૨૬ મીના બપોરે અઢી વાગે યનાર છે. આ પ્રસંગે ખાસ કરીને ટ્રાંસવાલના બાઇઓએ પુન્ય ફરુખ્ઝ સ્મારક ફન્ડમાં શુભો આપેલો છે તેઓ નર દાબર રહે એમ અમે ધચ્છીએ છીએ. તેઓ સઘળાના નામોની વાદી અમારી પાસે નહિ હોવાથી અમારથી બધા બાઇઓને વ્યક્તિમત આમંત્રણ મોકલી શકાયું નથી. જેઓના નામો યાદ યઈ શક્યાં છે તેઓને મોકલ્યાં છે. જેઓ અક્લતથી નહિ મોકલી શક્યાં હોય તેઓ અમે આશા રાખીએ છીએ કે ફરુખ્ઝ કરશે અને આ લખાણને આમંત્રણ ગણી જરૂર દાબર યઈ અમને કૃતાઈ કરશે. આ શુભ પ્રસંગ ડીનીકસ સંસ્થાનો સુવર્ણ મહોત્સવનો હોષ તે ખાસ વધારે મહત્વનો છે. આથી પણ સૌ બાઇઓના આશિર્વાદ ની અમે અપેક્ષા રાખીએ છીએ.

આશા રાખીએ છીએ કે ધચ્ચર તેમાં અમને સફળતા આપશે. આજ ની છાપવાના કાળોની અછત અને મોંઘવારીને લીધે તે કાઠતાં મોટા ખર્ચ,

પ્રકાશકની નોટીસ

ક્ષમાયાચના સાથે અમારા વાચકોને અમારે સખેદ જણાવવું પડે છે કે ડીનીકસ સંસ્થાના સુવર્ણ ફરુખ્ઝ ગાંધીના સ્મારક તરીકે સંસ્થામાં બંધવામાં આવેલી સ્કુલનું શનીવાર જીન તા. ૨૬ મીના બપોરે અઢી વાગે નાટાલ ના નામદાર એડમીનીસ્ટ્રેટર તરફથી યનાર ઉદ્ધાટન કીયાને અંગેના અમારા નાના સ્ટાફપર પડેલા ઘણા કામના બેજાનને લીધે આ અંક અમારે નીચમ કરતાં નહાનો કરવો પડયો છે અને આવા અઠવાડીયાનો અંક પણ એજ કારણસર બંધ રહેશે. પરંતુ તેના બદલામાં ડીનીકસ સંસ્થાનો સુવર્ણ અંક બહાર પડશે જે ઘણે ખરચે છાપવામાં આવેલો હોષ જે કાહકોનાં લવાજમો આજ સુધીનાં ભારાઈ ગયાં હશે તેઓને જ તે મહત્ત મોકલવામાં આવશે. ખીજાઓ અઢી શીર્લાંગનો પોરટલ ઝાઈડર ‘Indian Opinion’ P/Bag, Phoenix, Natal, એ શિરતામ મોકલી તે મંગાવી શકશે.

એનેજરઃ ‘ઇન્ડિયન ઓપિનિયન’.

યઈ રહી છે. આથી જેમ ‘ઇન્ડિયન ઓપિનિયન’ જેમનાં લવાજમો ઘણાં યઈ ગયાં છે તેમને પણ મોકલવામાં આવી રહું છે તેમ આ અંક અમારે યી મોકલી શકાશે નહિ. જેઓ

નીયમીત લવાજમો ભરી રહ્યા છે તેઓને જ આ અંક અમે મફત મોકલી શકાશે નહિ સિવાય કે તેઓ ગઢેલા તવાજમો મોકલી આપે. અંકની કીમત શી. રૂ. ૧-૬ રાખવામાં આવી છે. જે ભાષ્યોને જોડતા હોય તેઓ

શી. ૨-૬ નો પોસ્ટલ ઓર્ડર મોકલી આપશે. તે તેઓને તે મોકલવામાં આપશે. આ અંકને અંગે તેમજ રકૂલ ના ઉદ્દેશાતન અંગે ઘણું કામ હોય 'ઇન્ડિઅન ઓપિનિઅન'નો તા. ૨૫ મીનો અંક બહાર પડશે નહિ.

વિવિધ ખબરો

ડરખન શતાબ્દમાં હિંદી કાર્યક્રમ
એન્ડીનરી મહોત્સવ અંગે ડરખનની હોદી જનતાએ જીવન તા. ૨૬થી ઓગસ્ટની તા. ૪ સુધીનો કાર્યક્રમ ગોઠવી કાઢ્યો છે. રાષ્ટ્રકોષ્ટીક ઓરોડોમ ઉપર ખુલ્લા મેદાનમાં ડેન્સથી જાની શરૂઆત થશે. જીવનની રજાઓ બપોરે બે વાગ્યે ઇન્ડિઅન વીમેન્સ ફેન્ડેલી સર્કલ્સ અને સ્પ્રીંગપીલ્ડ ટ્રેનોંગ કોલેજ વચ્ચે હોકી મેચ રમાશે અને ત્રણ વાગ્યે ઇન્ડિઅન એકસ સર્વાસમેન, રેડકોસ તથા સેન્ટ બેન્સ એન્ગ્લુલન્સ પ્રીગેડની પેરેડ થશે. સવાં ત્રણ વાગ્યે નાટાલ અને ટ્રાંસવાલ વચ્ચે ટુટબોલ મેચ રમાશે.

જીલાઈની પહેલી વીકએન્ડમાં ડરખન ઇન્ડિઅન સર્કલ લાઇફ સેવિંગ કલબ તરફથી ફેટલાક કાર્યક્રમો રજૂ થશે. ખીજી તારીખે રેન્ક પાર્ક પાસે ખીન-યુરોપીયન ખીચ ક્રન્ટ ઉપર ખીબે જોપન જોર ડેન્સ થશે. અને શનીવારે એક ડેન્સ બપોરે તથા ખીબે સાંજે થશે. રવીવારે એજ કલબ તરફથી પાણીમાં સ્નાનમતો રજૂ થશે અને લાઇફ સેવિંગના દેખાવ સાથે સ્કાઇ મોટની રેસ થશે. જીલાઈની ૧૮મી ના રવીવારે ઇન્ટર પ્રીન્સિપલ ડોન' ટેનીસ મેચ શાસ્ત્રી કોલેજના ડોન' પર નાટાલ અને ટ્રાંસવાલ મળી રમાશે. જેની શરૂઆત સવારે નવ વાગ્યે થશે. શુક્રવાર તા. ૨૧મી જીલાઈએ સાંજે સાડા સાતથી દશ વાગ્યા સુધી ઓરોડોમ ઉપર કલ્ચરલ વેરાવટી ડોન્સર્ટ થશે જેમાં નોર્થન અને સ્થર્ન ઇન્ડિયા ના ડેન્સો થશે. જીલાઈની તા. ૨૪મી એ ડરખનની ઇન્ડિઅન વીમેન્સ એસોસિએશન તરફથી આર્ટ્સ એન્ડ કાંક્રેટ પ્રદર્શન ડાર્ટનલ ફેસ્ટ ઇન્ડિઅન ગર્લ્સ રકૂલમાં ભરવામાં આવશે. અને છેલ્લે ઓગસ્ટની ૪ થીના શુક્રવારે ટાઇન હોલમાં ગ્રાંડ સીનીક ડેન્સ થશે જેમાં આમંત્રિત જાઓથી ભાગ લઈ શકાશે.

દાકતરી અભ્યાસમાં પાસ થયેલા મી. સુસા ઇબ્રાહીમ જીવા

ડરખનના યુનીવર્સ પ્રીન્સિપલ વક્સના મી. એ. ઇ. જીવાને હમણાંજ ખબર મળ્યા છે કે તેમના ભાઈ મી. સુસા (મરહુમ મી. ઇ. એ. જીવાના પુત્ર) મુંબઈની ગ્રાન્ટ મેડીકલ કોલેજ માં એમ. બી. બી એસની પરિક્ષાના

છેલ્લાં વર્ષમાં પાસ થયા છે અને ડરખન આવી અહિંની રથાનિક હોસ્પીટલમાં ઇન્ટર્નશીપ કરશે. મરહુમ મી. જીવાના ખીજ પુત્ર મી. માહમુદ જે ખી. એસ. સી. થયેલા છે તે પણ એજ કોલેજમાં એમ. બી. બી. એસ. ની પરિક્ષાના ત્રીજાં વર્ષમાં પાસ થયા છે. મરહુમના ચોથા પુત્ર મી. કસીમ અલીગઢ યુનીવર્સિટીમાં એમ. એસ. સી.ની પરિક્ષામાં પાસ થયા છે અને પેથોલોજીનાં સ્પેશ્યલિસ્ટ થયા છે. અને હવે હોંદની કોષ્ટ યુનીવર્સિટીમાં એમ. બી. બી. એસ.ના અભ્યાસ માટે દાખલ થયા. કોશીશ કરી રહ્યા છે, મરહુમ મી. જીવાના ખીજ પુત્રો અને પુત્રીઓ પણ હોંદ અને પાકીસ્તાનની શાળાઓમાં અભ્યાસમાં સારો રસ લઈ જીવ્ય પ્રગતી કરી રહ્યાં છે. પોતાનાં છોકરાંઓને ઉચ્ચ શિક્ષણ આપવાં માંસીસ જીવા જે અધ્યાગ મહેનત ઉઠાવી રહ્યાં છે તેને માટે તેમને અમે સુખારક યાદી આપીએ છીએ.

૧૦ વર્ષ સુધી બેલાન

જેઠપુરના જાહેર બાંધકામ ખાતાનાં મોપાલયક લોહા નામના એક માણસ ઉપર ૧૯૪૪માં રાજ્યના દિવાને મુકેલા આક્ષેપોથી તેના મન પર આઘાત થયેલો જેથી થોડા દિવસ અનિદ્રાનો ભોગ બની બેભાન થઈ ગયો હતો દાકતરીની તપાસમાં તે જીવિત છતાં ચેતના રહિત જણાવલ અને તેના દેહને ટકાવી રાખવા પૂરતો બહારથી (ઈન્કેકશનોથી) ખોરાક આપવાનું ચાલુ રાખ્યું હતું ૧૯૫૨માં તેને મલેરીયાનો તાવ આવ્યા બાદ ચેતના આવતી જણાયેલી અને ચાલુ વર્ષના જાન્યુઆરીમાં પુરેપુરો સાજા થઈ ગયાથી તેને પોતાને પણ આ માનસિક રોગ માટે નવાઈ લાગે છે.

જોહાનીસબર્ગમાં લગ્ન

ક્રીડાપર્વોર્ગના શ્રી ડાહ્યાભાઈ રામજીભાઈની સુપુત્રી ચિ. લક્ષ્મીબેન નાં શુભલગ્ન, ન્યુ કલેરના શ્રી નરસિંહ ભાગ લાહ્યાભાઈના સુપુત્ર ચિ. અંબેલાલ સાથે ગાંધી હોલમાં તા. ૩૦-૫-૫૪ ના રોજ થયાં હતાં. એ શુભ પ્રસંગે અને પક્ષ તરફથી જીવી જીવી સંસ્થાઓને બેટ આપવામાં આવી હતી. અને આ પ્રસંગે મિત્રવર્ગ તરફથી જે સુંદર સહકાર મળ્યો હતો તે માટે સૌને ઘાંઘીક આભાર માનવા માં આવે છે.

મનુષ્યચંત્ર ઈશ્વર કૃપા

“લહરી”

શ્રીક, બેરીટર, કોકટર કે એન્જનીયર આદિના કાર્સ માટે મેડીકલ શિક્ષણ સૌને માટે આવશ્યક હોય છે, તે યોગ્યતા મેળવ્યા પછી જે વિષયના નિષ્ણાત થવું હોય તેનો આગળ અભ્યાસ કરી શકાય છે. તેવીજ રીતે આધ્યાત્મિક પ્રગતિ માટે સાધનરૂપ ગણ્યતા યોગ માર્ગમાં પણ યમનિયમ નાં આરંભિક અંગોનું પાલન પ્રત્યેક સાધકને આવશ્યક હોય છે. જેટલી તીવ્રતા તેના પાલનમાં હોય છે તેટલી પ્રગતિ વહેલી અને ઉત્તમ બને છે. પ્રાણાયામ અને પ્રત્યાહારમાં ઉત્તિર્ણ થવા માટે યમનિયમનું ફેરફાર અંગે પાલન થવું છે તેનું નિરક્ષણ કરતા રહેવું જોઈએ. કેમકે એ સમગ્ર સાધનનું પાયારૂપ છે. એ જો દેહળાં હોય તો એના પછીનાં અંગોપાછળ થતી મહેનત ધારેલું પરિશ્રમ નથી આપતી. અનેક યોગોનો ચારમાં સમાવેશ થાય છે. હકયોગમાં પ્રાણ ના નિયમન દારા કુંડલિની શક્તિને જન્યત કરવાનું ધ્યેય હોવાથી પ્રાણાયામ ની પ્રક્રિયા મુખ્ય સાધન ગણાય છે. મંત્રયોગમાં મંત્રની શક્તિ જન્યત કરવા માટે મંત્રને મંત્રાર્થમાં જોત જોત કરવાનું ધ્યેય હોય છે. લય યોગમાં કોષ્ટ પણ પ્રક્રિયા વિના વૃત્તિ ને બ્રહ્માભાવમાં તદ્દુપ કરવાનો હેતુ હોય છે. અને રાજ્યયોગમાં કમસર આંહ અંગોના અભ્યાસથી ચિત્તનો નિરોધ કરવાનો હોય છે. યજ્ઞરથા શ્રમમાં રહીને આધ્યાત્મિક પ્રગતિ સાધવાની ઇતેજરી રાખનાર માટે રાજ્યયોગ એ સુલભ સાધન મનાયું છે. એનાં આંહ અંગો પૈકી શરૂઆતમાં બે અંગો (યમ નિયમ) ઉપર ખાસ ચીવટતા રાખવાની હોય છે. એકવાર તેનાં પાલનનો નિશ્ચય થઈ જાય તો આગળનો રાહ સરળતાથી મળી આવે છે. થોડીક પ્રગતિ પછી ઇશ્વરની કૃપાનો અનુભવ પ્રત્યક્ષ થતો જાય છે. “ધર્મે રક્ષિત રક્ષિત” “ધર્મજન ધર્મ તું રક્ષણ કરે છે.” એ નિઃશંક સાચું પડતું અનુભવાય છે. યોગના અનુષ્ઠાન અને અલૌકિક લાભો સાંભળી ને સંસારના ધણા માણસોને તે પ્રાપ્ત કરવાની ભાવના તો ઉપજે છે પણ તેની કસોટીરૂપે આધુનિક મોહજાળ નજરની સામે જ ઉભેલી હોવાથી તેના ઉપભોજની લાલસા છોડી નથી શકાતી એટલે તે ભાવના એ આસક્તિ માં હોમાઈ જાય છે.

જે અને તેની તીવ્રતાથીજ અનિયમ પનાય છે. પંચમકાર તામસી પ્રકાર માં ગણ્યાં હોવાથી તે ત્યાજ્ય હોય છે. ફેટલાક માણસોને તે શ્રીંડાં જેવી વસ્તુ માંસાહારમાં ગણાય કે કેમ? એવી પણ શંકા ઉપજે છે. એકવાર બે મિત્રો એ આપતની ચર્ચાએ ચડ્યા, જેમાં પહેલાંએ કહ્યું કે, “અર્ધાકામાં જીવ નહિ મારવાનું મુખ્ય વિધાન છે, તે વનરૂપિત પણ નહિ ખાવી જોઈએ, કેમકે તેમાં પણ જીવ છે જેથી જ તે વધે છે, લીલી રહે છે અને કાપે તો કરમાઈ જાય છે અને ઇંડાંમાં જીવ નથી, તે જડ છે. જેથી તે ખાવામાં હોંસા ન ગણવી જોઈએ.” આના જવાબમાં ખીજ મિત્રે કહ્યું “વનરૂપિની ઉત્પત્તિ વર્ષા અને પૃથ્વીના સંયોગ થી થાય છે, અને તે સત્ત્વગુણ વધાર નારી હોવાથી પૂર્વકાળના ઋષિમુનિ ઝાં વનમાં રહી, એનાવડે જીવન ટકાવતા ને શુતિ-સ્મૃતિનું આધ્યાત્મિક જ્ઞાન મેળવી શક્યા હતા, જે અજ્ઞાપિ અંગેક મનાય છે. અને ઇંડાંની ઉત્પત્તિ નરમાદાના સંયોગના ફલરૂપે યુદ્ધ દારા થતી હોવાથી તે અપવિત્ર અને જીવોત્પન્નનું ખીજક હોવાથી માંસાહાર જેટલું જ ત્યાજ્ય ગણાય છે.”

આ હકીકતથી કોષ્ટક જ અનુભવ હોય છે કોતુ સ્વાદેન્દ્રિયની લોચુપના નથી તનનતી, જેથી તેની ઉપેક્ષા કરાય છે. સંસારના વૈભવો અને આધુનિક વિજ્ઞાનની શોષોની સમ્બંધો નો ઉપભોગ લેવા માટે આધ્યાત્મિક ભાવનાને મહત્વ નથી આપતું. અનર નૈતિકતામાં છોડાં શોધી લેવાય છે. મનગમતી મોજો ભોગવવાનાં સાધનો મેળવવા પાછળ દિનરાત પરિશ્રમ કરી શકાય છે, પણ આત્માની ઉન્નતિ માટે થોડીક તપશ્ચર્ચા કે મુશ્કિલ વેદી લેવાનો પ્રસંગ આવતાં જ હતાથ બની જવાય છે એ પૂર્વજન્મનાં પુણ્ય નો પણ અભાવ સૂચવે છે.

અર્વોદે બાણુએ અલીપુરની જેલમાં રહીને જે મેળવ્યું તેજ પોંડીચરીમાં વિકસીતરૂપે દમગોચર થયું હતું. જેલ માં તો લાખો માણસ જાય છે અને વિવિધ પ્રકારની અમરવડો ભોગવે છે પરંતુ તેમાં તપશ્ચર્ચાની ભાવના વડે મનને આધ્યાત્મિક દિશામાં વાળવાની પ્રેરણા કોષ્ટકનેજ ચાય છે.

સાંપ્રતનો સત્સંગ તીવ્રતાથી હોય તો પુર્વપુણ્યની મંદતાને દખાવી શકાય છે અગર પુર્વપુણ્યની તીવ્રતા હોય તો સાંપ્રતની થોડીક પ્રવૃત્તિ પણ સાઈ ફળ ઉપજાવે છે એટલે ઉભયમાં પુણ્ય નો પ્રયતન મુખ્ય ભાગ બનવે છે જેથી જ કહેવાયું છે કે “મનુષ્ય યત્ન ઇશ્વર કૃપા.” ઇતિ જ તત્સત્.

બદલો

(રમણલાલ શાહ 'બાલજીવન'માંથી)

એમેરીકામાં ગૈદકિય અભ્યાસ કરતો જાલેનનો એક વિદ્યાર્થી ગામડામાં ફરીને ચોપડીએ વેચાને તેના નકામાંથી ખેલેલી શી અને પોતાનો ખર્ચ કાઢતો હતો. એક સાંજે યાકઠી જુખ્યો તરસો તે એક નાના ગામડાના ઘર આગળ નજ પહોંચે તે ઘરમાં એક છોકરી જ હતી. તેને ચોપડી ખરીદવા અરજ કરી. છોકરી બોલી "ભાઈ મારી મા વિધવા છે. ચોપડી ખરીદવા છુછા તો બહુ છે પણ અમારી પાસે મુલ્ક પૈસા નથી" છોકરો બોલ્યો. "કાંઈ ઠરકત નહિ. મને એક પ્યાલો પાણી આપશો? આખા દહાડાના રખગટ થી બહુ થાક લાગ્યો છે જૂખ અને તરસ પણ લાગી છે." છોકરી બોલી "અમારે ઘેરે દુધ પુષ્ટક છે પણ પાલનનો ધંધો કરી અમે આજીવિકા ચલાવીએ છીએ. પાણીને બદલે તાલું દુધ આપું તો કેમ?" છોકરો બોલ્યો "તો તો મોટી મહેરબાની." છોકરીએ મોટા પ્યાલો ભરી તાલું દુધ ઘરમાંથી લાવી આપ્યું તે પીતાંજ તે છોકરાતું મોં ખીલી ઉઠ્યું છોકરી પણ ખુશ થઇ અને બોલી "બીબે પ્યાલો પી નવને. બહુ યાકયા જણાવ છો" આગ્રહ બેઠને છોકરાએ કહ્યું "બલે લાવો ત્યારે" એમ કહી બીબે પ્યાલો પૈસા પીધું અને પૂછ્યું "કેટલા રૂક આપ્યું?" છોકરીએ કહ્યું કે "ના ભાઈ રહેવા દો મારી રાજી ખુશીથી તમને દુધ પાપું તે કાંઈ પૈસા લેવા માટે નથી પાપું છોકરો બોલ્યો "પણ મારા નેવા અજણ્યા ગરીબ વિદ્યાર્થીને તમારે શા માટે વિના મૂલ્યે દુધ પાપું બેઠએ?"

છોકરી બોલી "ભાઈ વાત એમ છે કે મારી બાબે મને નાનપણથી શીખવાડ્યું છે કે આપણે ગરીબ બલે હોઇએ પણ આપણું હૃદય કદી ગરીબ ન રાખવું. હૈયામાં તો ઉદારતાની જ ભાવના રાખવા પ્રયત્ન કરવો આપણાથી અને તેટલી સામાને મદદ કરવી બેઠએ તમે અજણ્યા એટલેજ અતિથિ બની આંગણે આવી ચડયા. પ્રભુ પ્રિત્યર્થ કરેલી નાની સરખી સેવાનાં તે મૂલ્ય લેવાનાં હોય? આ બાબતને ધ્યાન જ આપવાતું નથી."

એની ગણતરી થતી હતી. તે ફરતો હતો તેવામાં એક ખાટલાપર તેની નજર ગઇ અને તેપર સૂતેલી સ્ત્રીને ઝોળખી કાઢતાં તેના રોગની તપાસ કરી. પણ તે સ્ત્રીએ એ ઠાકતરને ઝોળખ્યો નહિ.

થોડીવારે તે ઠાકતરના હુકમથી તે બાઇને એક ખાસ ઝોરડામાં નિષ્ણાત નસેની દેખરેખ હેઠળ ત્રુકવામાં આવી અને વૈદકીય જ્ઞાનની છેલ્લામાં છેલ્લી શોધોના ઉપયોગ કરી તે બાઇના ગંબીર રૂસ હતો છતાં તેને મહામહેનતે કાણુપર લઇને તેણીને છવાડી. એક દહાડો આરામથી તે ખાટલાનાં બેઠી હતી લાં નસેં આવી તેને કહ્યું બેન હવે તમને પુરેપુરો આરામ થઇ ગયો છે એમ મોટા ઠાકતરે કહ્યું છે. જેથી આવતી કાલે તમને અહીંથી રજ આપવાતું ક્યું છે તે આઇબોલી "પ્રભુને પાડ પણ નસેં અને એક બાજુ ખુબ હર્ષ થાય છે ને બીજી બાજુ આટલા દિવસ થયેલી કાળજબરી સારવારના ખર્ચના બીલના આંકડાને વિચાર આવતા હું ઘુછ ઉઠું છું. મારી બધી ચિહ્નકત વેચતાં પણ તે ભરપાઇ કરી શકીશ કે કેમ, તેની મને શંકા છે." નસેં જોશીસમાં જઇને બીલ લઇ આવી, તે તેણીના હાથમાં મુક્યું. તે આંકડો જોતાં જ તે બાઇને આંસુ આવી અર્થાં ને કુમે ભરાઇ આવ્યો. રડતાં રડતાં તે બોલી "બસા ભગવાન! આટલી મોટી રકમ હું કેવી રીતે આપી શકવાની હતી? હવે માફ થું થશે?" પેલી નસેં તે બાઇ તરફ બેઠને ધીમે ધીમે હસી રહી હતી અને થોડીવાર એને બીલ વાંચવા દીધું તે પછી તેના હાથમાં એક બીબે કાગળ મુક્યો.

એ કાગળ બેઠને તે બાઇની આંખે એકદમ પહોળા થઇ ગઈ! એની નવાઇને પાર ન રહ્યો તે. કાગળને છાતી સરસો આંપતી બોલી "ઓ ભસા ભગવાન! તારી દયાનો પાર નથી!"

એ કાગળ પેલા બીલની આખી રકમ પુરેપુરી મળ્યાની પાવતી હતી. એની નીચે એ લીટી વધારાની નીચે મૂળખ લખી હતી.

"આખા બીલની પુરી રકમ દયાળુ દિલાવર દિલની આ યુવતીએ એક વેળા ધરાઇને પીવડાવેલા દુધના પ્યાલા ઝોના બદલામાં મેં ભરપાઈ કરી છે."

દ : હાવડ એ. કેલી. M. B.

"બહેન ભગવાન તમારું બહુ કરો તમારી વિદાય લઈ છું" આમ કહી તે તેને રસ્તે પડ્યો.

આ વાતને ઘણાં વર્ષો વિતિ ગયાં એક વાર એક નામીયો ઠાકતર એક ધરિપતાલમાં પોતાના વોડના દરદીએની સંભાળ માટે ફરતો હતો. અમેરીકાના સર્વશ્રેષ્ઠ ઠાકતરો પૈકીમાં

પેલી ગરીબ ગ્રામકન્યાએ તોડાશથી દુધ પાયેલું તે યાદ રાખી આવ તેનું મોંકડો રૂપિયાનું બીલ ભરપાઇ કરી દીધું હતું દુનિયામાં સત્કર્મ કરેલું કદી પણ અફળ નહું નથી. એ પુરવાર કરી બતાવ્યું.

ભારતની આંતરરાષ્ટ્રીય નીતી

હિંદુસ્તાનની મૂળભૂત આંતરરાષ્ટ્રીય નીતી શી છે? આપણે દુનિયાના સ્વરૂપ દેશો સાથે મૈત્રી રાખવી છે. આપણે આપણાથી બની શકે તેટલા પ્રમાણમાં દુનિયામાં સુલેહશાન્ત જાળવવાને કાર્ય કરી રહ્યા છીએ. આ કે તે કરવાની આપણી તાકાત વિષે આપણે કશો ડોળ કરતા નથી. આપણા દેશને સુલેહ કરવાને, આપણા દેશને આર્થિક તેમ જ રાજકીય દ્રષ્ટિ એ મજબૂત બનાવવાને આપણે મથી રહ્યા છીએ. બીજા દેશોના જેટલા આપણે બળવાન નથી. આપણે સુલેહશાન્તિ જાળવવા માટે કામ કરી રહ્યા છીએ એમ આપણે કહીએ છીએ ત્યારે દુનિયામાં આપણે બહુ મોટા ફેરફાર કરી તાખતા નથી. કોઈ પણ પ્રકારની બગડાની બાવનાથી પ્રેરાઇને આપણે સુલેહશાન્તિને માટે કામ કરતા નથી. આપણે સુલેહશાન્તિ માટે એટલા માટે કામ કરીએ છીએ કે દુનિયાને માટે એ વસ્તુ મહત્વની છે.

એટલા માટે, આપણાથી બની શકે તેટલા પ્રમાણમાં યુદ્ધ ટાળવા માટે સુલેહશાન્તિના માર્ગો ખોળવામાં આપણે આપણું બધું વજન નાખ્યું છે. એટલા માટે બીજા દેશો પણ, ખાસ કરીને, આપણા પડોશી દેશો એ વિચારને અનુસરે, એ આપણે માગી એ છીએ. ઘણી બાબતોમાં આપણે અહીંયાં અથવા સંયુક્ત રાષ્ટ્રસંઘમાં તેમની સાથે સહકાર કર્યો છે. અને એને પરિણામે સંયુક્ત રાષ્ટ્રસંઘમાં આરબ-એશિયન નામથી ઝોળખાતું એક નૃત્ય ઉત્તું થયું છે. એ નૃત્યમાં કોઈ પણ પ્રકારની જખરદસ્તી નથી. પણ એમાં ઠીક ઠીક પ્રમાણમાં સહકાર વર્તે છે. એને આપણે આવકારીએ છીએ. અને બીજી રીતે પણ આપણે સહકારને આવકારીએ છીએ. આપણે જોયું કે આ બાબત માં પાકીરતાને સહકાર આપ્યો છે. આપણે જોયું કે આપણા એ પડોશી દેશો વત્તાઓજા પ્રમાણમાં આપણી જેમ જ વિચારે છે—આપણે આગેવાન છીએ અને તેઓ અનુવાચીઓ છે એટલા માટે નહીં પણ આપણા ભૂતકાળના ઇતિહાસમાં, ઘટનાઓમાં અને બીજી બાબતોમાં તેઓ પણ આપણી જેમ જ ઘડાયા હતા એટલા માટે. તેમના પ્રત્યાઘાતો પણ આપણા

નેવા જ હતા અને ન કરે નારાયણ અને જગતના બીજા કોઈ ભાગોમ યુદ્ધની આપત્તિ અને કમનસીબ ઘટના ઉદભવે તો ભયાં યુદ્ધનો દાવાનળ ન સળગે એવો પ્રદેશ ઉત્તરોત્તર વધતો જ રહેશે એવી આપણે ભૂતકાળમાં આશા રાખતા હતા અને આજે પણ રાખીએ છીએ.

પરચુરણ

—શ્રી. એ. આર. ચંદા ઉપરથી મીની-રટર એક એકસ્ટરનલ એકેસ એ ઇન્ડિયા પાર્લામેન્ટમાં નિવેદન કર્યું હતું કે દ. આફ્રિકામાં નવ યુનીવર્સિટી છે જેમાં પ્રોટેસ્ટાન્ટ અને એવેન્જેલ ટી રેટ સાથે ચારમાં નોન-યુરોપીયનોને લેવાના નથી. રોહડસ યુનીવર્સિટી અમુક પ્રમાણમાં વિદ્યાર્થીઓને લે છે નાટક યુનીવર્સિટી નોન-યુરોપીયન માટે ખાસ જુદો વિભાગ રાખેલો છે. દક્ષિણ આફ્રિકાની યુનીવર્સિટી એ પરિશ્લક યુનીવર્સિટી હતી. કેપટાઉન સંલિત બીજી એ યુનીવર્સિટી બીન-યુરોપીયનોને દાખલ કરતી હતી. કેપટાઉનમાં ૧૨૮ વિદ્યાર્થીઓ દક્ષિણ આફ્રિકાના વતની હોઈએ હતા.

—લેન્ડ ટેન્ચર એડવાઇઝરી બોર્ડ જુનની ૧૫મી તારીકે ઓટસમાં ગ્રુપ એરીયા બાળનમાં જુગ્યાની લેશે.

—નવી દીલ્હીમાં તા. ૬-૫-૫૪ના રોજ રાજસભાએ પર વિ. ૫૭ ગતની નજીવી બહુમતિએ ખાસ લગન ધારા હેઠળની લગન રચની મર્યાદા ૧૮૫ થી વધારીને ૨૧ની કરી છે.

—અલ્હદેશના નેર સર્કેલ હોય છે.

ઇસ્ટ લાંડન હોલ્ડિંગ સોસાયટી

ઉપરોક્ત સંસ્થાની ૩૦મી વાર્ષિક જનરલ મીમીંગ રસીવાર તા. ૧૮ જુલાઇ ૧૯૫૪ના બપોરે ત્રણ વાગ્યે હોલ્ડિંગ મંદિરના હોલમાં, ૨૩ મેકલેન સ્ટ્રીટ પર નીચેનાં કાર્યો માટે મળશે જેમાં સર્વે મેમ્બરોને વેળાસર પધારવા વિનંતી છે.

કાર્યો: (૧) મીનીટ, (૨) શી, (૩) વાર્ષિક રીપોર્ટ, (૪) સરવોચું, (૫) કાર્યવાહકોની સુરણી, (૬) પરચુરણ અગતનાં કાર્યો.

પ્રસુખ: જગજીવનભાઈ ગંગારામ, ઉપ-પ્રસુખ: હરીભાઈ નાયુ; મંત્રી: મોહનલાલ લ. હરીભાઈ, ઉપ-મંત્રી: મગનભાઈ છનાભાઈ પટેલ; ડોવાધ્ધક; વલ્લભભાઈ કરસન.

જોષએ છે

ખત્રા જાતીના એક ૨૮ વર્ષની વયના યુવાન હોલ્ડિંગ ૧૮ થી ૨૬ વર્ષની કોઈ પણ હોલ્ડિંગ કુમારિકા અથવા વિધવા સાથે લગન કરવા ઇચ્છે છે. યુવકે સ્વતંત્ર દરજ્જોના ધંધો કરે છે. પત્ર વ્યવહાર પી. એ. બોક્સ ૫, જુમ હોલ, ટ્રાંસવાલ. એ શીરનામે કરો.

સારંગનાથ

(બોધક પ્રસંગોમાંથી)

કે શીના રાજને શિકારને શોખ હતો. નિત્ય હુંને શિકારે જાય. એક દરણું મારે ને પાછા વળે. આમ ચાલ્યા જ કરે, એમ પાર વિનાનાં દરણુ રાજને માર્યાં. મારતું તો દરણુ જ એવી રાજને લત લાગી હતી.

એક દિવસની વાત, રાજ ચાલ્યા કાશીની ઉત્તર દિશામાં ધાટું વન. ત્યાં દરણુમાં હું કરે. એ વનમાં રાજ પેહા. રાજની અંધ આવી અને દરણું નાહાં. કુલની અંધ ફેલાય છે. સડેલી વસ્તુની ડુંગ અંધ ફેલાય છે. તેમ યોટા માણસોનીય અંધ ફેલાય છે. તેથી પ્રાણીઓ ડરી જાય છે. સારા માણસોની મુવાસ ફેલાય છે. ત્યારે પ્રાણીઓ એની આસપાસ પ્રેમથી ઢરે કરે છે. એવા તો સંત ને સાધુ જ. જરા સરખું. જુહું બોલે કે જુહું કરે તેનાથી પ્રાણીઓ ડરે.

રાજને જોઈને દરણું નાસે તે. રાજ જુએ છે ને આનંદ પામે છે. બાણુ ખેંચીને બેસી ગયા છે. વિચાર કરે છે કે આજ તો રૂપાળામાં રૂપળા દરણુને મારું.

એવામાં એક દરણી નીકળી. એતું રૂપ જોઈને રાજતું મન હચું. એતું મોં, એની આંખો, એના પગ અને એનો રંગ! ટીથીઓ શા એના કાન! આણું કું કરણુ ખીજું એકે નથી. લાવ ને એને જ મારું. આમ વિચાર કરીને રાજને બાણુ તાકયું. બાણુ ખેંચીને મારવા જાય છે કે રાજ ચમકી ગયા. બાણુ ફેંકયું, પણ તે દરણુને વાગ્યું નહિ.

રાજને જેવું બાણુ ફેંકયું, તેવે જ એક દરણુ કૂલો. પેલા દરણુની આડે આવી ગયો. છુટેલું બાણુ એ ખીજા દરણુને વાગ્યું.

પેલી દરણી હતી. એના પેટમાં ખચ્ચું હતું. એનાથી વધારે ઢોડાતું નહોતું. કુલના જાય તો કુદાય પણ નહિ. રાજતું બાણુ વાગે અને દરણી મરે. આ જોઈને એક દરણુ વચ્ચે કુદી પડ્યો. દરણુને ખચાવવા પોતે આડો પડ્યો. બાણુ તેને વાગ્યું. એનો જીવ ઉડી ગયો.

રાજને આ ખનાવ જોયો કે સમ સમી ગયા. રાજને ખરાબર જોઈ શક્યા કે પેલી દરણીને ખચાવવા આ દરણુ આડે આવ્યો.

રાજ વિચારમાં પડ્યા: આ અબોધ દરણુને કેવી દયા આવી! ખીજાને જીવ ખચાવવા પોતે જીવ આપ્યો.

રાજને પરતાવો થયો. અરે રે! હું માણસ જેવો માણસ છું પણ કેવો પાપી? ખીજાને ખચાવવાને બદલે ખીજાના જીવ લઈ છું. એ રાક્ષસતું

કામ છે. ખીજાને સતાવે, ખીજાની વસ્તુ છીનવે, ખીજાને દુ:ખી કરી પોતે આનંદ પામે, એતું જ નામ રાક્ષસ. જે ખીજાને મુખી કરે, ખીજાની રક્ષા કરે, એ જ દેવ, હું દેવ નથી, માણસ નથી, પણ રાક્ષસ છું.

રાજને ઘણો ઘણો પરતાવો થયો. શિકાર બંધ કરી દીધો. હવે રાજ પ્રાણને સતાવતા નથી. પ્રાણને દુ:ખી કરતા નથી. રાજ કહે છે કે, હવે મારા મનને પરેલાંના કરતાં વધારે

આનંદ મળે છે. સારા કામતું સાઈ કળા.

આમલા એક જન્મમાં બુદ્ધ બનવાનું દરણુ ડતા. એતું નામ સારંગનાથ. દરણુને બદલે પોતાનો જીવ આપનાર એ પોતે જ. એ પુણ્યથી એમને વધારે સારો અવતાર મળ્યો.

જ્યાં જ સારંગનાથને બાણુ વાગેલું તે જ્યાં હજી પણ સારનાથ નામે પ્રખ્યાત છે. કાશીથી ઉત્તરે ચાર માઇલ દુર છે. ત્યાં અરોહકનો સ્તંભ છે, બુદ્ધ બનવાને પહેલે વહેલો ઉપદેશ આહીથી આરંભેલો. આપણા દેશનું રાજચિહ્ન 'અરોહક ચક્ર' ત્યાંના સંપ્રદાયમાં છે.

વિજ્ઞાન યુગની કરણતા

અભ્યુત્થાન, હાઇડ્રોજન બોમ્બ અને હવે નાઇટ્રોજન બોમ્બ—વિનાશના પ્રખર સાધનો તદ્દપાર થાય છે. હિરોશીમા, પર અભ્યુત્થાન ફેંકાયો સારે બાળકો પર એની શું અસર થઈ એનો ખ્યાલ આપતું ચિત્ર ઉતર્યું છે. પ્રો. ઓચાદાના 'ચિહ્નિત જોધ ધી એટમ બોમ્બ' નામના જે પુસ્તક પરથી આ ચિત્ર તદ્દપાર કરવા માં આવ્યું છે એમાંથી એક નાની બાલિકાના શબ્દોમાં જ એના કુટુંબને કેવી યાતના સહેલી પડી એનો કરણ ચિતાર નીચે આપ્યો છે:

“એ દિવસ અમારી શાળામાં વાલી -મંડળની સભા હતી એટલે મા ઘરે નહોતી. મારી નાની બેન પ મી ઓગ-સ્ટે સાંજે અમારા દાદાને મળતા માટે હિરોશીમા ગઈ હતી. હું એકલી જ ઘરે હતી અને રજાઓ હતી. મારે કશું કરવાતું નહોતું એટલે હું રમવા માટે બહાર ગઈ. ત્યાં તો એકાએક મેં તેજનો અખંડારો જોયો અને પછી ભયંકર ઘડાકો થયો—અને પર્વતની પાછળ સ્વચ્છ આકાશમાં એકદમ

વાદળો જેવી પ્રેમ વસ્તુને ઉપર જતી અને વિકસતી મેં જોધ.

સાંજે જ્યારે બહાર મા સાથે અમે ધાવાની વસ્તુઓ એકઠી કરી રહ્યા હતાં સારે એક બાળકને ખુબ કષ્ટ-પુર્વક અમારી તરફ આવતું અમે જોયું. એ મારી બેન હશે એમ ધારી ને અમે એના તરફ દોડયા. એ મારી બેન જ હતી પણ કેવી ખરાબ રિયતિ એની યદ હતી. 'જેરીંગો, જેરીંગો' આટલે દુરથી પણ એટલી વારમાં ઘેર પાછી આવી ગઈ?—અમે એક સાથે બોલી ઉઠ્યા. મારી માએ એને પોતાની ગોદમાં લીધી. મારી આંખો માં આંસુ આવી ગયાં. એતું આણું મોઢું કેસલા જેવું કાણું પડી ગયું હતું અને એના મોઢામાંથી લોંબી નીકળતું હતું!

એ પછી એક અઠવાડીયામાં તો મારી દાદી અને બેનના વાળ ખરી જવા લાગ્યા અને એમણે ખાવાની ઇચ્છા શુભાવી દીધી. દાદાને સાંધામાં મારે દર્દ થવા લાગ્યું. આખા ખામ માં ત્રાસ વરતી ગયો હતો. હિરોશી

મામાંથી આવેલા લોહા જેઓ ઘવાયા નહોતા અને સાજા-સારા લાગતા હતા એમના શરીર પર કશાકે આંધા કુટી નીકળ્યાં અને એમના વાળ ખરી ગયા પછી મૃત્યુ પામવા લાગ્યા. ડાકતરો આનો પ્રેમ ઇલાજ શોધી શક્યા નહિ.

આ મૃત્યુ પામેલાઓને દેનાવાયા ત્યારે દાદી તો પથારીવચ જ હતાં. હમેશાં એમની રિયતિ ખરાબ થવા લાગી અને એમના શરીર પર કાળા તેમજ લાલ આંધાં પડી ગયાં. તેમનું શરીર સાવ કૃથ યદ મયું, એમની શક્તિ આલી ગઈ અને વાળ પણ ન રહ્યા. જીવ જેવો એમનો દેખાવ થઈ ગયો. દાદીમા જેવટે મૃત્યુ પામ્યાં. એમની રમશાનયાત્રામાં જતાં મારાં કાકા જેણે મારી બેનને તેડી હતી, એમણે કહ્યું:

'જેરીંગો, તું પણ થોડા વખતમાં દાદીમાની પાછળ ચાલી નીકળીશ,' પણ મારી નાની બેન, જે ખીજા વર્ગમાં અભ્યાસ કરતી હતી, એણે તરત જ જવાબ આપ્યો: 'દાદીમા તો શૂદ્ધ હતા, એટલે જ મૃત્યુ પામ્યાં. જેરીંગો નહિ મરે. બાણુએ મને કહ્યું છે કે હું થોડા દિવસમાં જ સારી થઈ જઈશ' આ સાંભળીને બધાની આંખ માં આંસુ આવી ગયાં; કારણ કે તેઓ જાણતા હતા કે એતું પણ થોડા વખત માં અવસાન થયો.

ટમી સપ્ટેમ્બરે મારા કાકાએ એને કહ્યું: 'હું તને હમણાં જ ડરવા લઈ જઈશ, એ પરેલાં તું મૃત્યુ પામતી નહિ; સમજ ને? એ સાંતીથી હસી, જાણે કે પોતાના મૃત્યુનો દીવસ એ જાણતી હોય...એ પછી બીજે દીવસે મારી મરીબડી બેનની આઠ 'વર્ષની ટુંકા જીંદગીનો અંત આવ્યો. માએ એને રમશાને લઈ જવા માટે તદ્દપાર કરી એનાં મૃત શરીર પર અગ્નિ પેટાવવામાં આવ્યો ત્યારે મારા આત્મ-નાદ કરી ઉડી. મારી નાની જેરીંગો સાથે મને પણ મરવા દો."

જે અઠવાડીક પંચાંગ

વાર	ખ્રીસ્તી ૧૯૫૪ જુન જુલાઈ	હાંદુ, ૨૦૧૦ જેઠ આષાઢ	મુસલમાન ૧૩૭૩ શાબાન રમજાન સવાલ	પારસી ૧૩૨૩ યજ્ઞેરવર માહા બહમન	સુરોદય ક. મી.	સુધાસ્ત ક. મી.	ધાર્મિક તહેવારો-ઉત્સવો
શુક્ર	૧૮	૧૬	૨	૨૦	૬-૪૬	૫-૦૦	પંચક
શનિ	૧૯	"	૩	૨૧	૬-૪૬	૫-૦૦	"
રવિ	૨૦	"	૪	૨૨	૬-૪૭	૫-૫૯	"
સોમ	૨૧	"	૫	૨૩	૬-૪૭	૫-૫૯	"
મંગળ	૨૨	"	૬	૨૪	૬-૪૬	૫-૫૦	"
બુધ	૨૩	"	૭	૨૫	૬-૪૬	૫-૫૦	"
ગુરુ	૨૪	"	૮	૨૬	૬-૪૬	૫-૫૦	"
શુક્ર	૨૫	"	૯	૨૭	૬-૪૫	૫-૦૧	"
શનિ	૨૬	"	૧૦	૨૮	૬-૪૫	૫-૦૧	શિવમાર્ગી એકાદશી
રવિ	૨૭	"	૧૧	૨૯	૬-૪૫	૫-૦૨	વિષ્ણુમાર્ગી એકાદશી
સોમ	૨૮	"	૧૨	૩૦	૬-૪૪	૫-૦૨	"
મંગળ	૨૯	"	૧૩	૧	૬-૪૪	૫-૦૨	"
બુધ	૩૦	"	૧૪	૨	૬-૪૪	૫-૦૩	"
ગુરુ	૩૧	સુદ	૧૫	૩	૬-૪૩	૫-૦૩	"

જ્ઞાન મેળવવા લાયક પુસ્તકો

વિવેક અને સાધના (કેદારનાથ)	૭	૧
ઓતા પ્વની " "	૧	૩
કેળવણી વિકાસ (કી. મશરવાળા)	૩	૦
શ્રી યુ. મર્યાદા " "	૪	૧
સક્રુણી કાંતી " "	૪	૦
કેળવણી વડે કાંતી	૭	૧
પૂર્વ આફ્રીકાની સફર (કાકા કાલેલકર)	૭	૧
મારી જીવન કથા (નેહરુ)	૧૫	૦
કલકત્તા અને સંસ્કૃતીનું બાવી (સાધા દુષ્યન)	૧	૦
સરદાર વલ્લભભાઈ ભાગ ૧	૧૩	૦
સરદારનાં બાવણો	૧૨	૦
એક ધર્મ યુદ્ધ (અમદાવાદનો મલુરોની દરતનો ઇતિહાસ)	૧	૩
આર્ય વિદ્યાપીઠ (શીક્ષકો માટે)	૧	૦
સ્વામી મૂર્તી અને બીજા લેખો	૬	૦
શ્રાદ્ધના ત્રેર દિવસ	૧	૦
ધર્મ સંચય	૫	૦
જીવન શોધન	૮	૦

Obtainable from:

'Indian Opinion'
P. Bag, Phoenix,
Natal.

ગાંધી સાહિત્ય

પાયાની કેળવણી (ગાંધીજી)	૩	૦
અમારા બા (સ્વરૂપા ગાંધી)	૩	૦
ગાંધીજીનો સરકાર સાથે પરબંધકાર	૩	૦
ખાપુની સેવામાં	૩	૦
અસહકારનો વિચાર	૧	૦
ગાંધીજી (એક અધ્યયન)	૧૦	૦
કસ્તુરબા સ્મારક અંક—('ઈન્ડિયન ઓપિનિયન')	૧	૧
ગાંધી સ્મારક અંક	૨	૦
ખાપુના—આ ને પત્રો (કસ્તુરબા પર લખાયેલા પત્રો)	૨	૩
દાધીપીઠ	૧	૧
નળ આખ્યાન	૭	૧
મારી જીવન કથા (ભારતના રાષ્ટ્રપતી રાજેન્દ્રપ્રસાદ)	૧૫	૦
હાંદોનો કોમી ત્રીકોણ (કામવાદ વિશે લખેલું)	૩	૦
હાંદો રાષ્ટ્રીય મ. સભાનું બંધારણ	૧	૦
આર્યજ્યની સાવી	૧	૦

Obtainable from

"Indian Opinion"
P. Bag,
Phoenix, Natal.

નવલ કથાઓ

સારા સારા લેખકોનું સુંદર સાહિત્ય

કપાલ કુંડલા (બંકીમ ચંદ્ર)	૧	૧
નવલીકાઓ (મેધાણી)	૧	૧
મળેલાંજીવ (પ્ર. પટેલ)	૭	૦
સોરઠી ગાથા ૪	૩	૧
દેવદાસ (સરદાભાઈ)	૫	૦
ધરે ખાહીરે " "	૩	૦
લાવણ્ય	૫	૧
રોષ ખીંડુ	૭	૦
બાળ્ય નિમાણું	૭	૧
તજી અરુણે	૪	૦
ઉભી વાટ	૮	૧
ઉન્નયન	૭	૦
હલાની સહચરી	૫	૦
દોન ધરુવ	૬	૦
ખરમા બાપુ	૭	૧
કલિંચ વધ	૧૦	૧
અજીતુદ ધારા	૭	૧
શહીદોનો સંદેશ (આચર લેન્ડના શહીદ)	૪	૦
કરુણા દેવી (સાને શુરજી)	૨	૩
શમના રખોપા સાને શુરજી	૧૦	૦

મળવાનું કેકાણં આ ઓફીસ :

'Indian Opinion' P. Bag.,
Phoenix, Natal.

ગાંધી સાહિત્ય

ક. આ. નો ઈતીહાસ		૭	૧
મહાદેવ દેશાઈનું જીવન ચરીત્ર		૨	૩
મહાદેવ દેશાઈની ડાયરી	ભા. ૧	૧૦	૦
" " "	ભા. ૨	૧૨	૦
" " "	ભા. ૩	૧૧	૧
" " "	ભા. ૪	૮	૦
" " "	ભા. ૫	૧૧	૦
ખાપુની કારાવાસની કાલાણી		૧૫	૦
હસ્ત લીખીત હાંદો સ્વરાજ્ય		૫	૦
આત્મ કથા (ગાંધીજી)		૭	૧
ગાંધીજીની સંક્ષીપ્ત આત્મ કથા		૨	૧
ખાપુની ગાંધી (કાકા કાલેલકર)		૩	૦
શમ નામ (ગાંધીજી)		૨	૦
ખાપુ મારી મા (મનુ ગાંધી)		૨	૧
ખાપુના પત્રો : (૧) શ્રમની બેનો ઉપર		૨	૧
ખાપુની પ્રસાદી		૫	૦
ગાંધીજી અને સામ્યવાદ (કી. મશરવાળા)		૩	૦
નીતી નાસને માગે (ગાંધીજી)		૨	૦
અનાસકતી યોગ (ગાંધીજીએ ગીતાજનો કરેલો અનુવાદ)		૧	૧
ધર્મતમા ગોખલે (ગાંધીજી)		૧	૧
આશ્રમ ભજનાવલી		૧	૦

Obtainable from:

'Indian Opinion'
P. Bag, Phoenix,
Natal.

ગુજરાતી ધર્મપ્રેમી બંધુઓ માટે

તુલસીકૃત રામાયણ ભાગ ૧ અને ૨	શી. પે.	૬૫	૦
શ્રી મનુસ્મૃતિ (૮૦૦ પાનાનું દળદાર પુસ્તક)		૧૩	૦
સામ્યું સ્વર્ગ (પદિઆર કૃત)		૧૨	૦
પ્રભુમય જીવન		૩	૬
જ્ય અને નામ સ્મરણ (જ્ય માટે ઉપયોગી પુસ્તક)		૪	૬
નિત્ય પાઠ (વિવિધ દેવ દેવીઓમાં સ્તોત્રો)		૩	૬
શ્રીમદ્ બજવહીગીતા		૪	૬
રામનામ બજન માલા		૪	૬
આશ્રમ બજનાવલી		૪	૬
શ્રીરાંભાધના બજનો		૨	૬
નરસીંહ બકતનાં બજનો		૨	૬
ધર્મ શિક્ષા પાઠાવલી ભાગ ૧-૨.		૭	૬

કંઠાવટી ભાગ ૧-૨
શ્રવણ અને દશરથ ૧૦ ૬

હુમારા અપકંઠી ભાઈઓ માટે આ પુસ્તકો ખાસ મંગાવવામાં આવ્યા છે. દરેક પુસ્તકોના પોસ્ટેજ ચાર્જ.

Obtainable at :

BHARAT MUSICALSALOON
AND BOOKSELLERS

(Corner Grey and Lorne Streets)

286 Grey Street,
DURBAN.

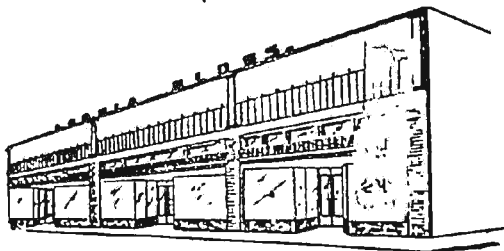
Phone : 26070

K.M. Lodhia

& CO.

Manufacturing Jewellers and General Dealers

22 ct Jewellery made to order in latest designs

આવિસ્કર ફેરટ

સોનાના ઢાગીના ખાસ અમારી જાતી દેખરેખ નીચે અમને અપાયેલ કામ સંતોષ પામે એવી રીતે કરીએ છીએ.

રેકલેસ, જુદી જુદી રીઝાઈનની બજારી અથવા, સાડીની પીન, વીડી અથવા એરોંગ ત્રીસેરે અનાવીએ છીએ.

106 Prince Edward Street, Durban.

તંદુરસ્તી અને શક્તિ માટે

આ શિયાળામાં મેથીપાક ખાઓ

શી. ૧૨-૬ રતલ.

આજે જ આરંભ કરો :

કેપીટન્સ બાલકની હોટેલ

(ધી કોર્નર મીડાઈ હાઉસ)

એ અને વિક્ટોરીયા સ્ટ્રીટના બુશુપર - ડરબન.

ફોન નંબર ૨૩૪૧૪

ટેલીગ્રામ : KAPITAN.

એટલું તમે જાણો છો કે કેનેડાની નિશ્ચિત વિખ્યાત કંપની

સન લાઈફ ઓફ કેનેડા

વિશેષતઃ કંપનીના હોમો સત્તાવાર એજન્ટ છીએ.

ઉપરાંત

દક્ષિણ આફ્રિકાની વરિષ્ઠ અદાલતની કેપ ઓફ ગુર હોપ પ્રોવીન્સીયલ ડીવીઝન ના સરકાર તરફથી નીમણેલા અગ્રેજ તથા ગુજરાતી ભાષાન્તરકાર છીએ તેમજ અંગ્રેજી ઈમીગ્રેશન અંગેનું કોઈ પણ જાતનું કામકાજ વિના વીલંબે ત્વરિત જાણીએ થઈ શકે છે.

1. Wherever there is a particular Life Assurance Problem a Sun Life of Canada Plan can solve it.
2. Prompt settlement of claims is a maxim of the Company's Management.
3. During 1951 the Company paid over £31,000,000 to annuitants, policy holders and their families.

The Sun Life of Canada is a Leader in World Wide Assurance.

Consult us first.

C. C. PALSANIA

GENERAL AGENT

Business, Estate, Financial, Insurance and Immigration Consultant.
Sworn Translator.

100 Sir Lowry Road,
P.O. Box 4624.

CAPETOWN
Phone 32390

વાંચવા લાયક સાહિત્ય

એસ્તો પીધા છે ભણી ભણી (કર્ફક)	૫	૬
ગીતા અવચન (વિનોબા માવે)	૩	૦
સરદાર વલ્લભભાઈને ખાપુના પત્રો	૪	૬
ધર્મોદય (કાકા કલેલકર)	૨	૦
ખા-ખાપુની શીળી છાયામાં (મહુ ગાંધી)	૩	૪
ગો સેવા (ગાંધીજી)	૨	૦
રામકૃષ્ણ ઉપનીષદ (રામજી)	૨	૦
અહિંસા વિવેચન (ક્રીશોરલાલ મયારવાલા)	૩	૬
સત્યાગ્રહની સમ્પત્તિ	૩	૦
જીવનનો આનંદ (કાકા કલેલકર)	૧	૦

મળવાનું 'કેડાજી'

'Indian Opinion' P. Bag,
Phoenix, Natal.

Kasturba Gandhi Memorial Number

Copies of Kasturba Gandhi Memorial Number can be had at this office at 1s. 3d. including postage.

'Indian Opinion'
Phoenix, Natal.